

skorygowany

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport kwartalny Qsr

3 / 2015

kwartał / rok

(zgodnie z § 82 ust. 2 i § 83 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. – Dz. U. Nr 33, poz. 259, z późn. zm.)
dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługowąza 3 kwartał roku obrotowego 2015 obejmujący okres od 2015-01-01 do 2015-09-30
zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)
w walucie zł
oraz skrócone sprawozdanie finansowe według Ustawy o rachunkowości (Dz.U.09.152.1223)
w walucie zł

data przekazania: 2015-11-16

COMARCH SA	
(pełna nazwa emitenta)	
COMARCH	Informatyka (inf)
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie / branża)
31-864	Kraków
(kod pocztowy)	(miejsowość)
Al. Jana Pawła II	39A
(ulica)	(numer)
012 646 10 00	012 646 11 00
(telefon)	(fax)
IR@comarch.pl	www.comarch.pl
(e-mail)	(www)
677-00-65-406	350527377
(NIP)	(REGON)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	3 kwartał(y) narastająco / 2015 okres od 2015-01-01 do 2015-09-30	3 kwartał(y) narastająco / 2014 okres od 2014-01-01 do 2014-09-30	3 kwartał(y) narastająco / 2015 okres od 2015-01-01 do 2015-09-30	3 kwartał(y) narastająco / 2014 okres od 2014-01-01 do 2014-09-30
DANE DOTYCZĄCE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO				
I. Przychody ze sprzedaży	728 856	674 435	175 269	161 337
II. Zysk operacyjny	48 805	53 854	11 736	12 883
III. Zysk przed opodatkowaniem	46 881	50 436	11 274	12 065
IV. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	36 184	34 780	8 701	8 320
V. Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	22 107	31 557	5 316	7 549
VI. Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	-82 224	-46 753	-19 773	-11 184
VII. Przepływy pieniężne z działalności finansowej	-4 316	15 524	-1 038	3 714
VIII. Zmiana środków pieniężnych netto	-64 433	328	-15 494	78
IX. Liczba akcji (szt.)	8 133 349	8 125 590	8 133 349	8 125 590
X. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	4,45	4,29	1,07	1,03
XI. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	4,45	4,29	1,07	1,03
DANE DOTYCZĄCE SKRÓCONEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO				
XII. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	494 639	462 964	118 946	110 749
XIII. Zysk (strata) na działalności operacyjnej	55 228	46 267	13 281	11 068
XIV. Zysk (strata) brutto	58 008	37 150	13 949	8 887
XV. Zysk (strata) netto	54 080	31 376	13 005	7 506
XVI. Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	9 050	33 324	2 176	7 972
XVII. Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	-66 583	-52 416	-16 011	-12 539
XVIII. Przepływy pieniężne z działalności finansowej	-138	23 135	-33	5 534
XIX. Przepływy pieniężne netto, razem	-57 671	4 043	-13 868	967
XX. Liczba akcji (w szt.)	8 133 349	8 125 590	8 133 349	8 125 590
XXI. Zysk (strata) zanalizowany na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	7,84	5,08	1,89	1,22
XXII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Spółki (w zł/EUR)	7,84	5,08	1,89	1,22

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	3 kwartał(y) narastająco / 2015 okres od 2015-01-01 do 2015-09-30	3 kwartał(y) narastająco / 2014 okres od 2014-01-01 do 2014-09-30	3 kwartał(y) narastająco / 2015 okres od 2015-01-01 do 2015-09-30	3 kwartał(y) narastająco / 2014 okres od 2014-01-01 do 2014-09-30
	30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
XXIII. KAPITAŁY				
XXIV. Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki (skonsolidowany)	723 222	688 308	170 628	161 487
XXV. Kapitał własny (jednostki dominującej)	722 366	677 089	170 426	158 855

Kursy euro użyte do przeliczania wybranych danych finansowych:

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres: 01.01-30.09.2015 r.: 4,1585;

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres: 01.01-30.09.2014 r.: 4,1803.

Wartość kapitału własnego została przeliczona na euro w oparciu o średni kurs NBP z ostatniego dnia okresu:

30.09.2015 r.: 4,2386;

31.12.2014 r.: 4,2623.

Wartość kapitałów (pozycje XXIV i XXV) zostały zaprezentowane na koniec trzeciego kwartału bieżącego roku obrotowego i na koniec poprzedniego roku obrotowego.

W przypadku prezentowania wybranych danych finansowych z kwartalnej informacji finansowej dane te należy odpowiednio opisać.

Wybrane dane finansowe ze skonsolidowanego bilansu (skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej) lub odpowiednio z bilansu (sprawozdania z sytuacji finansowej) prezentuje się na koniec bieżącego kwartału i koniec poprzedniego roku obrotowego, co należy odpowiednio opisać.

Raport powinien zostać przekazany Komisji Nadzoru Finansowego, spółce prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości za pośrednictwem agencji informacyjnej zgodnie z przepisami prawa.

ZAWARTOŚĆ RAPORTU

Plik	Opis
Qsr 3 2015.pdf	Qsr 3 2015

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2015-11-16	Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
2015-11-16	Maria Smolińska	Prokurent	

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Comarch
za okres 01.01.2015-30.09.2015**

COMARCH

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej**

I.	SKONSOLIDOWANY BILANS	- 3 -
II.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	- 4 -
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	- 4 -
IV.	SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	- 5 -
V.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	- 6 -
VI.	INFORMACJA DODATKOWA	- 7 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 7 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 10 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 15 -
3.1.	Sprawozdawczość wg segmentów za 9 miesięcy 2015 roku	- 15 -
3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	- 19 -
3.3.	Nieruchomości inwestycyjne	- 20 -
3.4.	Wartość firmy	- 20 -
3.5.	Pozostałe wartości niematerialne	- 20 -
3.6.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 21 -
3.7.	Zapasy	- 22 -
3.8.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 22 -
3.9.	Pochodne instrumenty finansowe	- 22 -
3.10.	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 24 -
3.11.	Kapitał zakładowy	- 24 -
3.12.	Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki...- 25 -	- 25 -
3.13.	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 26 -
3.14.	Kontrakty długoterminowe	- 26 -
3.15.	Kredyty, pożyczki	- 27 -
3.16.	Pozostałe zobowiązania finansowe	- 31 -
3.17.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	- 32 -
3.18.	Zobowiązania warunkowe	- 32 -
3.19.	Odroczony podatek dochodowy	- 33 -
3.20.	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 34 -
3.21.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	- 34 -
3.22.	Zysk na akcję	- 36 -
4.	Noty dodatkowe	- 36 -
4.1.	Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 36 -
4.2.	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 37 -
4.3.	Inne wydarzenia III kwartału 2015 roku	- 37 -
4.4.	Zdarzenia po dacie bilansu nieujęte w sprawozdaniu	- 38 -
4.5.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych	- 38 -
4.6.	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	- 38 -
4.7.	Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	- 39 -
4.8.	Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach	- 39 -
4.9.	Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta	- 41 -
5.	Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w III kwartale 2015 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału ...	- 42 -
5.1.	Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy	- 42 -
5.2.	Struktura przychodów	- 43 -
5.3.	Kurs akcji Comarch S.A.	- 46 -
5.4.	Zdarzenia III kwartału 2015 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 46 -
5.5.	Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 46 -
VII.	SKRÓCONE KWARTALNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE COMARCH S.A. ZA III KWARTAŁ 2015 ROKU	- 47 -

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na 30 września 2015 r.	Stan na 31 grudnia 2014 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.2	413 181	390 958
Nieruchomości inwestycyjne	3.3	17 147	16 119
Wartość firmy	3.4	40 735	40 735
Pozostałe wartości niematerialne	3.5	67 647	70 317
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		1 177	537
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.6	31 031	567
Inwestycje pozostałe		106	106
Pozostałe aktywa wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.9 a	35	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.19	27 473	32 134
Pozostałe należności		45	-
		598 577	551 473
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.7	55 022	47 919
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.10	278 730	328 449
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		11 723	3 132
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.14	59 385	53 105
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.8	-	-
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.9 a	707	13
Udziały i akcje		1	1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		168 037	232 463
		573 605	665 082
Aktywa razem		1 172 182	1 216 555
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.11	8 133	8 125
Pozostałe kapitały		148 226	148 226
Różnice kursowe		5 639	6 917
Zysk (strata) netto za okres bieżący		36 184	67 894
Niepodzielony wynik finansowy		525 040	457 146
		723 222	688 308
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli		12 719	12 385
Kapitał własny razem		735 941	700 693
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.15	115 092	121 593
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.19	36 189	38 298
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.9 b	1 209	1 404
Pozostałe zobowiązania finansowe	3.16	46	138
Inne zobowiązania		83	83
		152 619	161 516
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.13	118 673	140 217
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		4 320	10 712
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.14	17 911	48 507
Kredyty i pożyczki	3.15	24 060	20 522
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.9 b	1 826	1 369
Pozostałe zobowiązania finansowe	3.16	19 071	380
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.20	97 761	132 639
		283 622	354 346
Zobowiązania razem		436 241	515 862
Razem kapitał własny i zobowiązania		1 172 182	1 216 555

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	III kwartał 2015	9 miesięcy 2015	III kwartał 2014	9 miesięcy 2014
Przychody ze sprzedaży		223 415	728 856	244 758	674 435
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów		(166 219)	(526 475)	(164 122)	(497 122)
Zysk brutto na sprzedaży		57 196	202 381	80 636	177 313
Pozostałe przychody operacyjne		4 698	6 243	1 081	4 863
Koszty sprzedaży i marketingu		(30 567)	(87 379)	(23 437)	(71 200)
Koszty ogólnego zarządu		(23 653)	(63 797)	(18 127)	(47 324)
Pozostałe koszty operacyjne		(3 209)	(8 643)	(7 122)	(9 798)
Zysk / (strata) operacyjny		4 465	48 805	33 031	53 854
Przychody finansowe - netto		(963)	(1 053)	(3 584)	(3 451)
Udział w zyskach / (stratach) jednostek stowarzyszonych		(608)	(871)	889	33
Zysk przed opodatkowaniem		2 894	46 881	30 336	50 436
Podatek dochodowy		(2 697)	(10 376)	(8 952)	(15 019)
Zysk / (strata) netto za okres		197	36 505	21 384	35 417
w tym:					
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		402	36 184	21 427	34 780
Zysk / (strata) netto przypadająca udziałom niedającym kontroli		(205)	321	(43)	637
Zysk na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)					
– podstawowy	3.22		4,45		4,29
– rozwodniony	3.22		4,45		4,29

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2015	9 miesięcy 2015	III kwartał 2014	9 miesięcy 2014
Zysk / (strata) netto za okres	197	36 505	21 384	35 417
Pozostałe dochody całkowite				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(731)	(1 265)	(186)	478
Razem pozostałe dochody całkowite	(731)	(1 265)	(186)	478
Suma dochodów całkowitych za okres	(534)	35 240	21 198	35 895
przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	(354)	34 906	21 239	35 256
przypadających udziałom niedającym kontroli	(180)	334	(41)	639

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej				Niepodzielony wynik finansowy	Kapitały przypadające udziałom niebędącym kontrolni	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący			
Stan na 1 stycznia 2014 r.	8 051	145 205	2 670	25 077	445 340	11 368	637 711
Przeniesienie wyniku za rok 2013	-	-	-	(25 077)	25 077	-	-
Dywidenda wypłacona	74	-	-	-	-	-	74
Kapitały z przejęcia udziałów	-	-	-	-	(12 188)	(1 083)	(13 271)
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	(1 083)	1 083	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 266	-	-	-	-	2 266
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	476	-	-	2	478
<i>Zysk/(strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	34 780	-	637	35 417
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	476	34 780	-	639	35 895
Stan na 30 września 2014 r.	8 125	147 471	3 146	34 780	457 146	12 007	662 675
Stan na 1 stycznia 2015 r.	8 125	148 226	6 917	67 894	457 146	12 385	700 693
Przeniesienie wyniku za rok 2014	-	-	-	(67 894)	67 894	-	-
Podwyższenie kapitału zakładowego	8	-	-	-	-	-	8
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	-	-	-
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	-	-	-	-	-	-
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(1 278)	-	-	13	(1 265)
<i>Zysk/(strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	36 184	-	321	36 505
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(1 278)	36 184	-	334	35 240
Stan na 30 września 2015 r.	8 133	148 226	5 639	36 184	525 040	12 719	735 941

Według stanu na 30 września 2015 r. brak jest podstaw do dokonywania wypłat dywidend za rok 2014 do podmiotów spoza Grupy.

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	9 miesięcy 2015	9 miesięcy 2014
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	36 505	35 417
Korekty razem	(431)	12 599
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	871	(33)
Amortyzacja	39 748	39 782
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(172)	(331)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 146	1 268
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	184	5 056
Zmiana stanu zapasów	(2 630)	(5 233)
Zmiana stanu należności	33 460	33 236
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(73 325)	(63 412)
Inne korekty	287	2 266
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	36 074	48 016
Zapłacony podatek dochodowy	(13 967)	(16 459)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	22 107	31 557
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(50 623)	(43 356)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	556	121
Nabycie wartości niematerialnych	(15 611)	(9 012)
Wpływy ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości oraz WNIP	17	-
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	(11 646)	(390)
Wydatki na inwestycje w nieruchomości	(1 279)	(5 985)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	6 849
Udzielone pożyczki	(5 420)	(10 912)
Splacone pożyczki	2 813	14 090
Odsetki	494	853
Inne wpływy z aktywów finansowych	-	989
Inne wydatki na aktywa finansowe	(1 525)	-
Inne wpływy inwestycyjne	-	-
Inne wydatki inwestycyjne	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(82 224)	(46 753)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	13 240	48 403
Splata kredytów i pożyczek	(15 300)	(16 219)
Odsetki od kredytu	(1 850)	(2 252)
Wpływy z tytułu splaconych pożyczek	422	358
Inne zobowiązania finansowe (udzielone pożyczki)	(500)	(780)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	(13 271)
Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku	(362)	(693)
Wpływy netto z wydania udziałów i innych instrumentów finansowych	8	74
Inne wpływy finansowe	175	16
Pozostałe odsetki i inne wydatki	(149)	(112)
Środki pieniężne netto wykorzystane w/pochodzące z działalności finansowej	(4 316)	15 524
Zmiana środków pieniężnych netto	(64 433)	328
Środki pieniężne na początek okresu	232 436	167 640
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	26	(1 139)
Środki pieniężne na koniec okresu	168 029	166 829
<i>- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	7 619	7 127

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 30 września 2015 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100%),
  - Comarch Sistemas LTDA z siedzibą w Sao Paulo w Brazylii (80% zależna od Comarch AG, 20% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
  - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (100% zależna od Comarch AG*),
    - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Innsbruck w Austrii (100% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100%),
  - Comarch R&D S.à r.l. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70% zależna od Comarch SAS, 30% zależna od Comarch S.A.),
- Comarch Luxembourg S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100%)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Rosemont w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100%),
  - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100% zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100%),
- Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City) z siedzibą w Montrealu w Kanadzie (100%),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100%),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100%),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100%),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100%),
- Comarch Technologies Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100%),
- Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie w Wielkiej Brytanii (100%),
- Comarch Chile SpA z siedzibą w Santiago w Chile (100%),
- Comarch Software Spain S.L.U. z siedzibą w Madrycie w Hiszpanii (100%),
- Comarch Yazilim A.S. z siedzibą w Stambule w Turcji (100%),
- Comarch SRL z siedzibą w Mediolanie we Włoszech (100%),
- Comarch Malaysia SDN. BHD. z siedzibą w Kuala Lumpur w Malezji (100%),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100%),
- Comarch Pointshub, Inc. z siedzibą w Rosemont, IL, USA (100%),
- Comarch AB z siedzibą w Sztokholmie w Szwecji (100%),
- Comarch Technologies sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (100%),
- Comarch Management sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100% wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
  - Comarch Management sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (19,64% głosów przypada na CCF FIZ; 80,36% głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),

- Bonus Management sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
  - „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park SK-A (66,67% głosów przypada na Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SK-A; 33,33% głosów przypada na MKS Cracovia SSA),
- Bonus Development sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Comarch Healthcare S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (74,13% głosów przypada na CCF FIZ, 25,87% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA),
- Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Comarch Infrastruktura S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
  - Comarch Swiss AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii (100% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
  - CAMS AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii (51% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
- Opso sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (66,11%).

(* w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

Na dzień 30 września 2015 r. jednostkami stowarzyszonymi z jednostką dominującą są:

- SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (16,10% głosów przypada na CCF FIZ, 11,27% głosów przypada na Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A),
- Metrum Capital S.A. (15,79% głosów przypada na Comarch S.A., 31,58% głosów przypada na CAMS AG)
- Thanks Again LLC z siedzibą w Tyrone, GA, USA (42,5% głosów przypada na Comarch Pointshub, Inc.).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,
- spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.à r.l., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Technologies Oy, Comarch UK Ltd., Comarch Chile SpA, Comarch Sistemas LTDA, Comarch Software Spain S.L.U., Comarch Yazilim A.S., Comarch SRL, Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City), Comarch Malaysia SDN. BHD. i Comarch AB pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Comarch Solutions GmbH prowadzi działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG,
- Comarch Swiss AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań informatycznych Comarch (zwłaszcza w obszarach ERP i ECM) na rynku szwajcarskim,

- Comarch Polska S.A. pozyskuje kontrakty informatyczne na rynku krajowym głównie w sektorze publicznym i realizuje je w całości lub w części,
- Comarch Technologies sp. z o.o. odpowiada za rozwój technologii związanych z projektowaniem i produkcją urządzeń elektronicznych oraz związanego z nimi oprogramowania,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby krajowych spółek Grupy, a także na świadczeniu usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch,
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną (poprzez swoje spółki zależne) w zakresie nowych technologii i usług, a także działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym,
- Comarch Management sp. z o.o., Comarch Management sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, CAMS AG, Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A, Comarch Pointshub, Inc. prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką,
- przedmiotem działalności Bonus Development sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- Comarch Healthcare S.A. (spółka powstała 1 lipca 2015 r. z połączenia spółki iMed24 S.A. oraz ESAProjekt sp. z o.o.) wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną, urządzenia medyczne oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne, a także wytwarza i dostarcza kompleksowe rozwiązania informatyczne dla sektora medycznego,
- iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- Comarch Infrastruktura S.A. (dawniej Infrastruktura24 S.A.) prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług data center oraz outsourcingu usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną,
- „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park SK-A prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie sportu, odnowy biologicznej i rekreacji,
- Opso sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną,
- Spółki Comarch s.r.o. i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w III kwartale 2015 roku

W dniu 1 lipca 2015 r. zarejestrowane zostało połączenie poprzez przejęcie przez iMed24 S.A. spółki ESAProjekt sp. z o.o. Równocześnie z połączeniem nastąpiła zmiana nazwy spółki iMed24 S.A. – jako spółki przejmującej – na Comarch Healthcare S.A. Jednocześnie został podwyższony kapitał zakładowy Comarch Healthcare S.A. do kwoty 5 328 806,00 zł. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr RB-26-2015 z dnia 7 lipca 2015 r.

W dniu 7 lipca 2015 r. została podpisana warunkowa umowa nabycia udziałów spółki Goldcup 111447 AB w Szwecji przez Comarch S.A. 100% udziałów zostało nabytych w dniu 18 sierpnia 2015 r. za kwotę 50 000 SEK (22 080 PLN wg kursu z dnia 18 sierpnia 2015 r.). W dniu 28 sierpnia 2015 r. zarejestrowana została zmiana nazwy spółki na Comarch AB.

W dniu 13 lipca 2015 r. zarejestrowano spółkę Comarch Pointshub, Inc. w Rosemont, IL. W dniu 17 lipca 2015 r. spółka Comarch Pointshub Inc., spółka zależna Comarch S.A., podpisała warunkową umowę objęcia 4 250 000 udziałów spółki Thanks Again LLC za łączną kwotę 8 000 000 USD (30 140 800 PLN wg kursu z dnia 17 lipca 2015 r.). Obejmowane udziały będą stanowić 42,5% udziałów w spółce Thanks Again LLC i będą uprawniać do 42,5% wszystkich głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Objęcie udziałów miało nastąpić w terminie 5 dni roboczych licząc od dnia spełnienia się warunków określonych w umowie, przy czym warunki te powinny zostać spełnione w ciągu 30 dni od dnia zawarcia umowy. Spółka Thanks Again LLC jest operatorem systemu lojalnościowych dla lotnisk w Ameryce Północnej. Warunki określone w umowie zostały spełnione i w dniu 24 sierpnia 2015 r. nastąpiło objęcie udziałów spółki Thanks Again LLC.

W dniu 16 lipca 2015 r. dokonano podniesienia kapitału w spółce Comarch Software Spain

S.L.U. o 250 000 EUR, tj. z 250 000 EUR (1 027 775 PLN wg kursu z dnia 16 lipca 2015 r.) do 500 000 EUR (2 055 550 PLN wg kursu z dnia 16 lipca 2015 r.).

W dniu 29 lipca 2015 r. została podjęta uchwała w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Comarch SRL z 50 000 EUR (207 260 PLN wg kursu z dnia 29 lipca 2015 r.) na 200 000 EUR (829 040 PLN wg kursu z dnia 29 lipca 2015 r.).

W dniu 17 sierpnia 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Comarch Management sp. z o.o. SKA podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 140 110 zł do kwoty 170 110 zł poprzez emisję 30 000 akcji serii D o wartości 1 zł każda.

W dniu 18 sierpnia 2015 r. spółka Comarch Management sp. z o.o. SKA zawarła z CCF FIZ umowę nabycia 1 315 akcji w celu umorzenia.

W dniu 20 sierpnia 2015 r. zmiana firmy Infrastruktura24 S.A. na Comarch Infrastruktura S.A. została zarejestrowana w KRS.

W dniu 3 września 2015 r. została podjęta uchwała o zmianie firmy spółki iReward24 S.A. na Comarch Pointshub S.A.

1.4 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W dniu 5 października 2015 r. zarejestrowana została zmiana firmy spółki iReward24 S.A. na Comarch Pointshub S.A.

W dniu 16 października 2015 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego w spółce Comarch Management sp. z o.o. SKA do kwoty 170 110 zł.

W dniu 26 października 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Comarch Healthcare S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty 5 328 806 zł do kwoty 6 014 806 zł poprzez emisję 686 000 akcji serii M o wartości nominalnej 1 zł każda.

W dniu 26 października 2015 r. spółka Comarch Management sp. z o.o. SKA zawarła z CCF FIZ umowę nabycia 26 000 akcji w celu umorzenia.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze niezbadane Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy („Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe”) obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku wraz z danymi porównywalnymi, zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości („MSR”) 34, oraz zgodnie z odpowiednimi standardami rachunkowości mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowywania niniejszego Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zawierającym noty („Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzone według MSSF”) za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Zasady rachunkowości oraz metody wyliczeń przyjęte do przygotowania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego obejmującego okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku są spójne z zasadami opisanymi w zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Comarch sporządzonym według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku (Nota 2 oraz Nota 3 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonego według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku).

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku składa się ze skonsolidowanego bilansu, skonsolidowanego rachunku

zysków i strat, skonsolidowanego zestawienia całkowitych dochodów, zestawienia zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych, skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych oraz wybranych not objaśniających.

W śródrocznym sprawozdaniu finansowym uwzględnia się bądź odracza koszty powstające w roku finansowym nierównomiernie tylko wtedy, gdy powyższe koszty powinny zostać uwzględnione bądź odroczone w czasie na koniec danego roku obrotowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2015 roku zostało przygotowane w tysiącach złotych i zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 16 listopada 2015 roku.

Standardy i interpretacje do stosowania po raz pierwszy w roku 2015

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w roku 2015:

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”** - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie).

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 16 listopada 2015 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwale” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne”** – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwale” oraz MSR 41 „Rolnictwo”** – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Zarząd Spółki przewiduje, że zastosowanie MSSF 15 może wywrzeć w przyszłości wpływ na kwoty i ujawnienia prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej. Nie ma jednak możliwości przedstawienia wiarygodnych danych szacunkowych dotyczących oddziaływania MSSF 15, dopóki Grupa nie przeprowadzi szczegółowej analizy w tym aspekcie. Według szacunków jednostki dominującej pozostałe ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 9 miesięcy 2015 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Sistemas LTDA	jednostka zależna	pełna	80% w posiadaniu Comarch AG, 20% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG)
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu Comarch AG *)
Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100% zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch R&D S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	30%, 70% w posiadaniu Comarch S.A.S.
Comarch Luxembourg S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City)	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Middle East FZ-LLC	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100%
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Technologies Oy	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch UK Ltd.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Chile SpA	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Software Spain S.L.U.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Yazilim A.S.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch SRL	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Malaysia SDN. BHD.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Pointshub Inc.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch AB	jednostka zależna	pełna	100%

Comarch Technologies sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Management sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych 7,85% w posiadaniu CCF FIZ, 32,12% w posiadaniu Comarch S.A., 60,03% akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	50% w posiadaniu Bonus Management sp. z o.o. SK-A, 50% w posiadaniu MKS Cracovia SSA
Bonus MANAGEMENT sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Healthcare S.A.	jednostka zależna	pełna	74,13% w posiadaniu CCF FIZ, 25,87% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA
Comarch Polska S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Infrastruktura S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
CAMS AG	jednostka zależna	pełna	51% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Opso sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
MKS Cracovia SSA	jednostka zależna	pełna	66,11%

(* w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Sprawozdawczość wg segmentów za 9 miesięcy 2015 roku

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe, a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (określaną dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie usług medycznych oraz produkcji oprogramowania dla medycyny (określaną dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W ciągu 9 miesięcy 2015 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2014 przedstawiał się następująco: 20% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 21% w drugim kwartale, 24% w trzecim kwartale oraz 35% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2015 Grupa spodziewa się, że w roku 2015 przychody pierwszego i drugiego kwartału będą miały większy udział w przychodach całorocznych niż to miało miejsce w roku ubiegłym.

Przychody, koszty i wynik finansowy

9 miesięcy 2014	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynk					
Przychody segmentu– sprzedaż klientom zewnętrznym	414 629	145 991	96 084	1427	13 325	9 838	-	681 294
<i>w tym:</i>								
<i>przychody ze sprzedaży:</i>	410 443	145 262	95 599	185	13 138	9 808	-	674 435
<i>na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT</i>	63 567	60 320	36 918	-	-	-	-	160 805
<i>na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość</i>	81 111	2 535	11 109	-	-	-	-	94 755
<i>na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi</i>	34 924	4 937	45 264	-	-	-	-	85 125
<i>na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities</i>	58 156	2 916	1 802	-	-	-	-	62 874
<i>na rzecz klientów z Sektora Publicznego</i>	101 751	-	506	-	-	-	-	102 257
<i>na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	63 702	74 554	-	-	-	-	-	138 256
<i>na rzecz klientów sektora Medycyna</i>	5 744	-	-	-	-	9 808	-	15 552
<i>na rzecz pozostałych klientów</i>	1 488	-	-	185	13 138	-	-	14 811
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	3 796	695	159	-	183	30	-	4 863
<i>przychody finansowe</i>	390	34	326	1242	4	-	-	1 996
Przychody segmentu– sprzedaż pozostałym segmentom	144 491	16 253	8 861	2088	6 437	5 932	(184 062)	-
Przychody segmentu ogółem*	559 120	162 244	104 945	3 515	19 762	15 770	(184 062)	681 294
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	366 894	136 962	86 771	1682	12 051	26 531	-	630 891
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	144 491	16 253	8862	2088	6 437	5 931	(184 062)	-
Koszty segmentu ogółem*	511 385	153 215	95 633	3770	18 488	32 462	(184 062)	630 891
Podatek bieżący	(5 196)	(3 748)	(5 367)	(175)	-	-	-	(14 486)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(1 989)	1 146	(10)	(744)	(51)	1 115	-	(533)
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	33	-	-	-	-	-	-	33
Wynik netto	40 583	6 427	3 935	(1 174)	1 223	(15 577)	-	35 417
<i>w tym:</i>								
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	40 583	6 205	3 935	(1 174)	808	(15 577)	-	34 780
<i>wynik przypadający udziałom nie dającym kontroli</i>	-	222	-	-	415	-	-	637

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

9 miesięcy 2015	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe ryunki					
Przychody segmentu– sprzedaż klientom zewnętrznym	446 044	157 571	106 082	987	13 945	9 417	-	734 046
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	440 068	157 916	107 124	236	13 446	10 066	-	728 856
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	101 690	66 739	30 382	-	-	-	-	198 811
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	82 280	4 602	8 589	-	-	-	-	95 471
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	45 000	4 602	57 389	-	-	-	-	106 991
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	56 366	6 312	9 376	-	-	-	-	72 054
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	74 536	-	1 152	-	-	-	-	75 688
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	66 421	75 661	-	-	-	-	-	142 082
na rzecz klientów sektora Medycyna	12 435	-	-	-	-	10 066	-	22 501
na rzecz pozostałych klientów	1 340	-	236	236	13 446	-	-	15 258
pozostałe przychody operacyjne	4 679	895	171	68	402	28	-	6 243
przychody finansowe	1297	(1 240)	(1 213)	683	97	(677)	-	(1 053)
Przychody segmentu– sprzedaż pozostałym segmentom	151 016	17 464	19 681	2 062	6 614	4 075	(200 912)	-
Przychody segmentu ogółem*	597 060	175 035	125 763	3 049	20 559	13 492	(200 912)	734 046
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	379 257	139 972	126 429	2 524	13 863	24 249	-	686 294
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	151 016	17 464	19 681	2 062	6 614	4 075	(200 912)	-
Koszty segmentu ogółem*	530 273	157 436	146 110	4 586	20 477	28 324	(200 912)	686 294
Podatek bieżący	(4 937)	(700)	(2 151)	(37)	-	-	-	(7 825)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(1 273)	(2 664)	693	(25)	(81)	799	-	(2 551)
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(331)	-	(540)	-	-	-	-	(871)
Wynik netto	60 246	14 235	(22 345)	(1 599)	1	(14 033)	-	36 505
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	60 246	13 909	(22 345)	(1 594)	1	(14 033)	-	36 184
wynik przypadający udziałom nie dającym kontroli	-	326	-	(5)	-	-	-	321

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Segment Medycyna obejmuje działalność spółki Comarch Healthcare S.A. (spółka powstała 1 lipca 2015 r. z połączenia spółki iMed24 S.A. oraz ESAProjekt sp. z o.o.). Grupa zwraca uwagę, że sprzedaż na rzecz klientów sektora Medycyna jest prowadzona również przez Segment IT, Rynek polski.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 30 września 2014 roku oraz 30 września 2015 roku przedstawiają się następująco:

30 września 2014 / 9 miesięcy 2014

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	Rejon DACH	Pozostałe kraje				
Aktywa	692 554	183 861	74 734	110 401	41 722	37 062	1 140 334
Zobowiązania	338 271	89 300	14 449	1 987	15 668	17 984	477 659
Wydatki inwestycyjne	50 641	8 184	548	8 006	743	1 533	69 655
Amortyzacja	22 368	10 870	434	636	1 133	4 341	39 782

30 września 2015 / 9 miesięcy 2015

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	Rejon DACH	Pozostałe kraje				
Aktywa	633 520	211 729	142 337	111 985	44 101	28 510	1 172 182
Zobowiązania	284 185	72 543	46 326	4 289	14 881	14 017	436 241
Wydatki inwestycyjne	45 906	7 576	19 356	11 305	1 104	857	86 104
Amortyzacja	24 948	9 833	782	550	740	2 895	39 748

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria) oraz Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej- wg lokalizacji działalności

	9 miesięcy 2015	%	9 miesięcy 2014	%
Kraj /Polska/	463 816	63,6	433 574	64,3
Rejon DACH	157 916	21,7	145 262	21,5
Pozostałe kraje	107 124	14,7	95 599	14,2
RAZEM	728 856	100,0	674 435	100,0

Suma aktywów - wg lokalizacji działalności

	30 września 2015 r.	%	31 grudnia 2014 r.	%
Kraj /Polska/	818 116	69,8	898 355	73,8
Rejon DACH	211 729	18,1	200 005	16,5
Pozostałe kraje	142 337	12,1	118 195	9,7
RAZEM	1 172 182	100,0	1 216 555	100,0

Wydatki inwestycyjne - wg lokalizacji działalności

	9 miesięcy 2015	12 miesięcy 2014	9 miesięcy 2014
Kraj /Polska/	59 172	91 819	60 952
Rejon DACH	7 576	10 981	8 184
Pozostałe kraje	19 356	707	519
RAZEM	86 104	103 507	69 655

3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Grunty, budynki i budowle	294 194	242 135
Środki transportu i urządzenia	86 211	67 953
Środki trwałe w budowie	16 098	62 879
Pozostałe	16 549	17 956
Zaliczki na środki trwałe w budowie	129	35
RAZEM	413 181	390 958

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 30 września 2015 r. własnością Grupy jest sześć budynków biurowych położonych w Krakowie, w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 56 760 m², dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m², budynki biurowe i magazynowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek biurowy i data center w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 1,7 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 30 września 2015 r. obejmują głównie nakłady związane z przebudową budynku pofabrycznego oraz budową przyległego budynku biurowego w Łodzi oraz nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę.

W dniu 3 października 2013 r. została zawarta umowa z konsorcjum firm Łęgprzem sp. z o.o., ZSK sp. z o.o. oraz Graphbud sp. z o.o. na realizację V etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (budynek SSE6), której przedmiotem było wybudowanie budynku biurowo-usługowego i data center wraz z infrastrukturą drogową i techniczną, o łącznej powierzchni 11 708,87 m². Wartość umowy początkowo wynosiła 62 268 tys. zł. W wyniku podpisanych aneksów do ww. umowy wartość umowy wzrosła z 62 268 tys. zł do 64 907 tys. zł. W związku z rozszerzeniem zakresu prac świadczonych przez konsorcjum termin zakończenia inwestycji został wydłużony do 31 sierpnia 2015 r. O powyższych zmianach Spółka informowała w raportach bieżących nr RB-5-2015 z dnia 16 stycznia 2015 r., RB-9-2015 z dnia 30 marca 2015 r., RB-15-2015 z dnia 28 maja 2015 r., RB-27-2015 z dnia 16 lipca 2015 r. oraz RB-31-2015 z dnia 14 sierpnia 2015 r. W dniu 31 sierpnia 2015 r. dokonano odbioru końcowego budynku SSE6. Ostateczna wartość poniesionych na jego budowę nakładów inwestycyjnych to 68 747 tys. zł. We wrześniu 2015 r. budynek został wprowadzony do ewidencji środków trwałych Grupy i od października 2015 roku rozpocznie się jego okres amortyzacji.

Spółka zależna Comarch Healthcare S.A. rozpoczęła w I kwartale 2012 roku prowadzenie działalności diagnostycznej i medycznej (Centrum Medyczne iMed24) i rozpoczęła użytkowanie

sprzętu diagnostycznego i medycznego zakupionego w 2011 roku. Na dzień 30 września 2015 r. wartość księgowa tego sprzętu wynosi 9 148 tys. zł.

W dniu 16 czerwca 2015 r. została zawarta umowa pomiędzy Bonus Development spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A., spółką zależną Comarch S.A. oraz Skanska S.A. na realizację inwestycji budowlanej w Łodzi. Przedmiotem umowy jest wybudowanie budynku biurowego wraz z przebudową i zmianą sposobu użytkowania przyległego budynku pofabrycznego zlokalizowanego w Łodzi przy ul. Jaracza 76/78 wraz z infrastrukturą drogową i techniczną oraz z dostawą niezbędnych materiałów i urządzeń. Powierzchnia całkowita budynku będzie wynosić 9 906,20 m². Wartość umowy wynosi 38 800 tys. zł netto. Planowany termin zakończenia inwestycji to trzeci kwartał 2016 roku. Nakłady inwestycyjne poniesione w związku z ww. umową do dnia 30 września 2015 r. wyniosły 2 905 tys. zł.

Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m², obecnie trwają prace projektowe. Decyzja o rozpoczęciu inwestycji uzależniona będzie od sytuacji biznesowej w kolejnych kwartałach.

3.3. Nieruchomości inwestycyjne

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Grunty	9 816	8 538
Budynki	7 331	7 581
Razem	17 147	16 119

Na dzień 30 września 2015 r. nieruchomości inwestycyjne obejmują zabudowane nieruchomości zlokalizowane w Krakowie, wykorzystywane na cele wynajmu podmiotom spoza Grupy oraz grunty położone w Krakowie, nabyte w celu budowy obiektów przeznaczonych na wynajem dla podmiotów spoza Grupy oraz nieruchomość zlokalizowaną w Kostrzynie wynajmowaną podmiotom spoza Grupy.

3.4. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	29 038	29 038
Comarch Swiss AG (A-MEA Informatik AG do 31 grudnia 2012)	8 413	8 413
Razem	40 735	40 735

Test na utratę wartości przeprowadzony został na dzień 31 grudnia 2014 r., a jego metodologia została szczegółowo opisana w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok 2014.

3.5. Pozostałe wartości niematerialne

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Koszty zakończonych prac rozwojowych	1 385	1 019
Prawo wieczystego użytkowania	38 873	38 942
Koncesje, licencje i oprogramowanie	23 240	23 281
Inne	4 149	7 075
Ogółem	67 647	70 317

Inne wartości niematerialne obejmują wycenę zaliczonych do wartości niematerialnych aktywów związanych z przejęciem firmy ESAProjekt sp. z o.o. w kwocie 1 772 tys. zł, wartość relacji z klientami w spółce Comarch Swiss AG (dawniej A-MEA Informatik AG) w kwocie 801 tys. zł oraz karty zawodników w MKS Cracovia SSA w kwocie 1 576 tys. zł.

W związku z aktualizacją prognoz przyszłych przepływów finansowych działalności sektora e-Zdrowie, Grupa przeprowadziła na dzień 30 czerwca 2015 r. aktualizację wartości niematerialnych i prawnych związanych z nabyciem w 2012 roku ESAProjekt sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonej aktualizacji wartość ww. składnika aktywów została zmniejszona o 1 581 tys. zł i o tę samą kwotę został obniżony wynik operacyjny i netto Grupy. W III kwartale nie zachodziła konieczność kolejnej aktualizacji wartości. Na 30 września 2015 r. wartość tych wartości niematerialnych i prawnych wynosi 1 772 tys. zł.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. zł jest traktowane jako wartość niematerialna o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli gminy Kraków.

3.6. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 30 września 2015 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2014 r.	49
Udział w podwyższonym kapitale i wyniku za trzy kwartały 2014 roku w Sointeractive S.A.	493
Objęcie akcji i udział w wyniku w Volatech Capital Advisors S.A. (aktualnie Metrum Capital S.A.)	72
Spłata pożyczki	(21)
Stan na 30 września 2014 r.	593
Udział w podwyższonym kapitale i wyniku za IV kwartał 2014 roku w SolInteractive S.A.	(22)
Objęcie akcji i udział w wyniku w Volatech Capital Advisors S.A. (aktualnie Metrum Capital S.A.)	(4)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	567
Stan na 1 stycznia 2015 r.	567
Udział w wyniku SolInteractive S.A.	(103)
Objęcie akcji i udział w wyniku Volatech Capital Advisors S.A. (aktualnie Metrum Capital S.A.)	70
Udzielenie pożyczki dla SolInteractive S.A.	852
Objęcie akcji i udział w wyniku Thanks Again LLC	29 645
Stan na 30 września 2015 r.	31 031

Wykazane na dzień 30 września 2015 r. inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują nabyte przez CCF FIZ i Bonus Management sp. z o.o. Activia SK-A udziały i akcje w spółce SolInteractive S.A. stanowiące 42,98% akcji (27,37% w głosach na WZA spółki) w spółce, akcje w spółce Metrum Capital S.A., w której Comarch S.A. objął 21,43% kapitału zakładowego (15,79% w głosach na WZA spółki), a spółka CAMS AG objęła 42,86% kapitału zakładowego (31,58% w głosach na WZA spółki) o łącznej wartości 593 tys. zł, udziały w spółce Thanks Again LLC, w której Comarch Pointshub, Inc. objął 42,50% kapitału zakładowego (42,50% w głosach na WZA spółki) o wartości 29 645 tys. zł oraz pożyczki udzielone spółce SolInteractive S.A. przez spółki Comarch Infrastruktura S.A. oraz Comarch S.A. w kwocie 852 tys. zł.

3.7. Zapasy

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Materiały i surowce	1 309	2 211
Produkcja w toku	42 213	28 289
Towary	10 855	16 763
Produkty gotowe	77	-
Zaliczki na towary	568	656
RAZEM	55 022	47 919

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł 255 277 tys. zł (9 miesięcy 2015), 396 647 tys. zł (12 miesięcy 2014), 295 538 tys. zł (9 miesięcy 2014).

W okresie trzech kwartałów 2015 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 40 tys. zł. Grupa Comarch nie rozwiązała odpisów w III kwartale 2015r.

3.8. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	9 miesięcy 2015	12 miesięcy 2014
Stan na początek roku	-	6 685
zwiększenia I półrocze	-	137
zbycie I półrocze	-	-
Stan na 30 czerwca	-	6 822
zwiększenia III kwartał	-	-
zbycie III kwartał	-	6 822
Stan na 30 września	-	-
zwiększenia IV kwartał	-	-
Stan na 31 grudnia	-	-

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

Na 30 września 2015 r. Grupa nie posiadała aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

3.9. Pochodne instrumenty finansowe

a) Aktywa

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	742	13
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	-	-
	742	13
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>707</i>	<i>13</i>
<i>Część długoterminowa</i>	<i>35</i>	<i>-</i>

b) Zobowiązania

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	2 016	1 539
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	1 019	1 234
	3 035	2 773
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>1 826</i>	<i>1 369</i>
<i>Część długoterminowa</i>	<i>1 209</i>	<i>1 404</i>

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut oraz w celu zabezpieczenia przepływów z tytułu uruchamianego w złotych polskich kredytu inwestycyjnego udzielonego w euro. Na dzień 30 września 2015 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej, a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 30 września 2015 r. wyniosła 12 100 tys. EUR, 7 300 tys. USD, 2 800 tys. GBP oraz 700 tys. CAD. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 7 800 tys. EUR, 3 000 tys. USD oraz 900 tys. GBP.

Spółka Comarch S.A. w dniu 24 października 2013 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 30 września 2013 roku w Banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 5 lat, tj. do 31 października 2018 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 30 września 2015 roku wynosi minus 267 tys. zł.

Spółka Comarch S.A. w dniu 27 czerwca 2014 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla nieodnawialnego kredytu obrotowego zaciągniętego w dniu 4 stycznia 2013 roku w Banku Zachodnim WBK S.A. (dawniej Kredyt Bank S.A.) z siedzibą we Wrocławiu. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 5 lat, tj. do 28 czerwca 2019 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 30 września 2015 roku wynosi minus 208 tys. zł.

Spółka Comarch S.A. w dniu 9 lipca 2014 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w czerwcu 2006 roku w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 10 lat, tj. do dnia 29 lipca 2024 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 30 września 2015 roku wynosi minus 544 tys. zł.

Po dacie bilansu, tj. w dniu 23 października 2015 roku, spółka Comarch S.A. zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 4 grudnia 2013 roku w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 8 lat, tj. do 30 listopada 2023 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 13 listopada 2015 roku wyniosła minus 184 tys. zł.

3.10. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Należności handlowe	260 177	305 915
Odpis aktualizujący wartość należności	(25 214)	(18 747)
Należności handlowe netto	234 963	287 168
Należności pozostałe	23 445	27 530
Rozliczenia międzyokresowe czynne	12 094	9 219
Pozostałe rozliczenia	4 160	1 687
Pożyczki	3 499	2 380
Należności handlowe i pozostałe od podmiotów powiązanych	569	465
RAZEM	278 730	328 449
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>278 730</i>	<i>328 449</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Na dzień 30 września 2015 roku Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 4 435 tys. zł oraz rozwiązała utworzone wcześniej odpisy w wysokości 1 997 tys. zł w związku z uregulowaniem należności. Operacje te ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.11. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2014 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
<i>31 marca 2014 r. rejestracja przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego Spółki</i>	73 953	73 953	-	73 953
Stan na 30 września 2014 r.	8 125 590	8 125 590	-	8 125 590
Stan na 31 grudnia 2014 r.	8 125 590	8 125 590	-	8 125 590
<i>14 maja 2015 r. rejestracja przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego Spółki</i>	7 759	7 759	-	7 759
Stan na 30 września 2015 r.	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3,
- 14) 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie

związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień przekazania raportu kwartalnego

- Janusz Filipiak posiada 2 674 488 akcji Comarch S.A. (32,88% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 246 488 głosów na WZA Spółki (41,30%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,40% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (27,96%).

3.11.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w III kwartale 2015

Nie wystąpiły.

3.11.3. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

Nie wystąpiły.

3.12. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki

W dniu 26 czerwca 2013 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 36 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Spółki zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową na lata 2014-2016. Celem Programu było stworzenie dodatkowej motywacji dla członków Zarządu Spółki poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program miał być realizowany poprzez oferowanie członkom Zarządu Spółki kolejno w 2015 roku, w 2016 roku i w 2017 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2014 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Członkowi Zarządu Spółki i ilości akcji oferowanych Członkowi Zarządu Spółki. Po zmianach wprowadzonych uchwałą nr 25 WZA z dnia 26 czerwca 2014 r. okres trwania programu został ograniczony do 2014 roku.

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową, dnia 16 lutego 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 01/02/2015 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2014 rok w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. Akcje zostaną przyznane osobom uprawnionym zgodnie z założeniami programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową uchwalonego Uchwałą Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. (RB-6-2015 z dnia 16 lutego 2015 r.). Zarząd Comarch S.A., działając na podstawie art. 430-433, 444, 446 i 447 k.s.h. oraz art. 9 ust. 3-7 Statutu Spółki, w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 26 czerwca 2013 r. podjął uchwałę nr 1 z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz w sprawie zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr RB-8-2015 z dnia 16 marca 2015 r. W dniu 14 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A. do wysokości 8 133 349,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli

się na 8 133 349 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 126 949 głosów na WZA Spółki (raport bieżący nr RB-13-2015 z dnia 21 maja 2015 r.).

W związku z powyższym podwyższeniem kapitału, w dniu 14 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany w statucie Spółki (raport bieżący nr RB-14-2015 z dnia 21 maja 2015 r.).

W dniu 23 czerwca 2015 roku Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. podjął Uchwałę nr 400/15 dotyczącą warunkowej rejestracji 7 759 sztuk akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda. Warunkiem rejestracji akcji serii L1 w KDPW było podjęcie decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na tym samym rynku regulowanym, na który zostały wprowadzone inne akcje Comarch S.A. oznaczone kodem PLCOMAR00012, przez spółkę prowadzącą ten rynek regulowany (raport bieżący nr RB-19-2015 z dnia 23 czerwca 2015 r.).

W dniu 21 lipca 2015 roku Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 700/2015, postanowił dopuścić do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 spółki Comarch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda (raport bieżący nr RB-29-2015 z dnia 21 lipca 2015 r.).

W dniu 22 lipca 2015 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał komunikat Działu Operacyjnego Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., w którym poinformowano, iż na podstawie Uchwały Zarządu KDPW S.A. nr 400/15 z dnia 23 czerwca 2015 r., w dniu 23 lipca 2015 r. w Krajowym Depozycie nastąpi rejestracja 7 759 akcji Comarch S.A. o kodzie ISIN „PLCOMAR00012”. Łączna liczba papierów wartościowych po rejestracji to 6 384 949 (raport bieżący nr RB-30-2015 z dnia 22 lipca 2015 r.).

3.13. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zobowiązania handlowe	50 290	61 988
Zaliczki otrzymane na poczet usług	2 494	993
Zobowiązania handlowe i pozostałe wobec podmiotów powiązanych	1 093	1 273
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	24 802	46 885
Zobowiązania inwestycyjne	5 200	6 025
Przychody przyszłych okresów	29 410	18 291
Pozostałe zobowiązania	3 460	3 449
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 924	1 313
Razem	118 673	140 217

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.14. Kontrakty długoterminowe

	9 miesięcy 2015	9 miesięcy 2014
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	47 826	12 633
b) przychody z niezakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	84 025	82 179
c) efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11 niezakończonych kontraktów ujętych w okresie sprawozdawczym	36 876	20 277
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	168 727	115 089

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac.

Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 30 września 2014, a 30 września 2015 prezentowana jest poniżej:

	Stan na 30 września 2015 r.	Stan na 30 września 2014 r.
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte do dnia bilansowego - wg stopnia zawansowania prac	473 350	280 899
Wystawione faktury	(431 876)	(261 774)
	41 474	19 125

	Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	Efekt rozliczenia netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Wartość na 1 stycznia 2014	32 264	(33 416)	(1 152)
Wartość na 30 września 2014	49 808	(30 683)	19 125
Zmiana	17 544	2 733	20 277
Wartość na 1 stycznia 2015	53 105	(48 507)	4 598
Wartość na 30 września 2015	59 385	(17 911)	41 474
Zmiana	6 280	30 596	36 876

3.15. Kredyty, pożyczki

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	115 092	121 593
Pożyczki	-	-
	115 092	121 593
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym		-
Pożyczki	32	122
Kredyty bankowe	24 028	20 400
	24 060	20 522
Kredyty, pożyczki ogółem	139 152	142 115

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej.

W pierwszych trzech kwartałach 2015 roku wartość uruchomionych nieodnawialnych kredytów bankowych wyniosła 13 212 tys. zł, a wartość spłaconych rat kapitałowych długoterminowych kredytów bankowych wyniosła 15 193 tys. zł, w tym w Q1 2015 roku spłacona została ostatnia rata kapitałowa kredytu inwestycyjnego w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjnobiurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. W pierwszych trzech

kwartałach 2014 roku wartość uruchomionych nieodnawialnych kredytów bankowych wyniosła 51 384 tys. zł, a wartość spłaconych rat kapitałowych kredytów inwestycyjnych wyniosła 15 748 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów i pożyczek Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 grudnia 2014 r.	Do 6 miesiący	6-12 miesiący	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	10 755	10 160	79 101	42 492	142 508
Odsetki	(393)	-	-	-	(393)
	10 362	10 160	79 101	42 492	142 115

Stan na 30 września 2015 r.	Do 6 miesiący	6-12 miesiący	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	12 555	11 956	78 436	36 809	139 756
Odsetki	-451	-	-153	-	-604
	12 104	11 956	78 283	36 809	139 152

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Od 1 do 2 lat	23 484	23 025
Od 2 do 5 lat	54 799	56 076
Powyżej 5 lat	36 809	42 492
	115 092	121 593

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
W walucie polskiej	7 381	8 807
W EUR (równowartość w zł)	131 771	133 308
	139 152	142 115

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Kredyty bankowe	1,62%	1,74%
Pożyczki	5,81%	5,81%

3.15.1. Nieodnawialne kredyty bankowe

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. korzysta z następujących długoterminowych kredytów bankowych:

- a) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Na dzień 30 września 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 5 576 tys. EUR, tj. 23 637 tys. zł (wobec 6 042 tys. EUR, tj. 25 750 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.).
- b) kredyt inwestycyjny w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie na refinansowanie kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w banku DnB NOR Bank Polska S.A. w dniu 28 kwietnia 2010 r., na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 4 126 tys. EUR. Okres kredytowania wynosi 8 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka w kwocie 6 189 tys. EUR ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem refinansowania oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ww. nieruchomości. Całkowite wykorzystanie kredytu nastąpiło w dniu 1 października 2013 roku. Na dzień 30 września 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 3 095 tys. EUR, tj. 13 116 tys. zł (wobec 3 482 tys. EUR, tj. 14 838 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.).
- c) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu oraz oprogramowania dla realizacji projektu outsourcingu usług data center dla jednego z klientów. Kredyt został udzielony w wysokości 2 400 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2016 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 7 sierpnia 2012 r. Oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są przelew wierzytelności z kontraktu oraz zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania. Na dzień 30 września 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 382 tys. EUR, tj. 1 618 tys. zł (wobec 873 tys. EUR, tj. 3 720 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.).
- d) nieodnawialny kredyt obrotowy w BZ WBK Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu zaciągnięty w pierwszym kwartale 2013 roku na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej Spółki. Kredyt został udzielony w wysokości 7 400 tys. EUR. Okres kredytowania wynosi 8 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada na 31 grudnia 2020. Oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na jednej z nieruchomości Comarch S.A. zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 30 czerwca 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 5 013 tys. EUR, tj. 21 248 tys. zł (wobec 5 729 tys. EUR, tj. 24 419 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.).
- e) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie oraz refinansowanie nie więcej niż 90% kosztów netto inwestycji polegającej na budowie budynku biurowego SSE6 i data center na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie. Kredyt został udzielony w EUR do kwoty 56 mln PLN, co na dzień podpisania umowy stanowiło równowartość kwoty 13 323 182,34 EUR. Okres kredytowania wynosi 10 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada 4 grudnia 2023 r., oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są: pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bieżącymi Comarch S.A. prowadzonymi przez Bank Pekao S.A., oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji, hipoteka umowna do kwoty 84 mln PLN na nieruchomości, na której jest realizowana inwestycja, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji rękojmi. Kredyt został w całości wykorzystany do dnia 30 września 2015 r., wartość uruchomionego kredytu wynosiła 13 323 tys. EUR, tj. 56 472 tys. zł (wobec 10

557 tys. EUR, tj. 44 997 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.). Spółka zamierza rozpocząć spłatę kredytu w grudniu 2015 r.

Spółka Comarch Healthcare S.A. (dawniej iMed24 S.A.) zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosiła 15 889 tys. zł, kredyt został wykorzystany w całości do 31 grudnia 2011 r. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego, tj. Comarch S.A. Na dzień 30 września 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 7 377 tys. zł wobec 9 079 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.

Spółka Comarch AG zaciągnęła w drugim kwartale 2013 roku kredyt inwestycyjny w Banku BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na refinansowanie budowy budynku produkcyjno-biurowego oraz serwerowni data center w Dreźnie. Kredyt został udzielony w wysokości 6 000 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2018 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 25 lipca 2013 r., oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są poręczenie Comarch S.A., dług gruntowy na przedmiocie finansowania oraz przelew praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości. Na dzień 30 września 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 3 414 tys. EUR, tj. 14 470 tys. zł (wobec 4 345 tys. EUR, tj. 18 519 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.).

Spółka Bonus Development Sp. z o.o. SKA zaciągnęła w drugim kwartale 2015 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie i refinansowanie nie więcej niż 90% kosztów netto inwestycji związanych z przebudową budynku pofabrycznego oraz budową przyległego budynku biurowego w Łodzi. Kredyt został udzielony w EUR do kwoty 38,8 mln PLN, co na dzień podpisania umowy stanowiło równowartość kwoty 9 261 690,50 EUR. Okres kredytowania wynosi 15 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada w dniu 28 czerwca 2030 r., oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są: hipoteka umowna do kwoty 58,2 mln PLN na nieruchomości, na której jest realizowana inwestycja, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bieżącymi Bonus Development Sp. z o.o. SKA prowadzonymi przez Bank Pekao S.A., oświadczenie Bonus Development Sp. z o.o. SKA o poddaniu się egzekucji, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji rękojmi, cesja praw z umowy dzierżawy finansowanej nieruchomości zawartej ze spółką Comarch SA, poręczenie spółki Comarch SA wraz z pełnomocnictwem do dysponowania rachunkami Comarch S.A. prowadzonymi przez Bank Pekao S.A. oraz oświadczeniem o poddaniu się egzekucji. Okres uruchomienia kredytu upływa w dniu 28 czerwca 2017 r. Na dzień 30 września 2015 r. wartość uruchomionego kredytu wynosiła 422 tys. EUR, tj. 1 787 tys. zł.

3.15.2. Pożyczki

Spółka Comarch S.A. w dniu 27 grudnia 2012 r. zawarła z IBM Polska sp. z o.o. umowę pożyczki na kwotę 343 tys. zł na sfinansowanie dostawy sprzętu IBM w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym. Pożyczka została uruchomiona w pierwszym kwartale 2013 roku. Ostateczny termin spłaty pożyczki przypada na grudzień 2015 roku, oprocentowanie jest stałe. Pożyczka nie jest zabezpieczona. Na dzień 30 września 2015 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 31 tys. zł (wobec 121 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 r.).

3.15.3. Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu)

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. posiada przyznane następujące limity kredytowe w rachunku bieżącym:

- a) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO BP S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 10 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 13 grudnia 2015 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w banku PKO BP S.A. oraz weksel in

blanco. Na dzień 30 września 2015 roku kredyt nie był wykorzystany, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2014 roku.

- b) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku BPH S.A z siedzibą w Krakowie w wysokości 10 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 31 października 2015 roku. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 30 września 2015 roku kredyt nie był wykorzystany, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2014 roku.
- c) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 26 119 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 31 maja 2016 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w Banku Pekao S.A., weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 30 września 2015 roku kredyt nie był wykorzystany, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2014 roku.
- d) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku Millennium S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 5 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 11 grudnia 2015 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w Banku Millennium S.A., weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 30 września 2015 roku kredyt nie był wykorzystany, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2014 roku.

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	51 119	49 262
– wykorzystane na dzień bilansowy	-	-
– dostępne na dzień bilansowy	51 119	49 262

3.16. Pozostałe zobowiązania finansowe

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	240	518
<i>Część krótkoterminowa</i>	194	380
<i>Część długoterminowa</i>	46	138
Zobowiązania z tytułu dywidendy	-	-
<i>Część krótkoterminowa</i>	-	-
<i>Część długoterminowa</i>	-	-
Zobowiązania z tytułu opłat za objęte akcje	18 877	-
<i>Część krótkoterminowa</i>	18 877	-
<i>Część długoterminowa</i>	-	-
Razem	19 117	518

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego Grupy Comarch (z wyłączeniem umów leasingu pomiędzy spółkami Grupy) obejmują zobowiązania spółki Comarch S.A. oraz spółki Comarch Healthcare S.A. (dawniej ESAProjekt sp. z o.o.), spółki zależnej Comarch S.A., z tytułu umów leasingu finansowego samochodów oraz sprzętu IT. Na dzień 30 września 2015 roku wartość tych zobowiązań wynosi 240 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu opłat za objęte udziały spółki stowarzyszonej Thanks Again LLC dotyczą zobowiązań spółki Comarch Pointshub Inc., która jest spółką zależną Comarch SA.

Wartość tych zobowiązań wynosi 18 877 tys. zł. Ich uregulowanie planowane jest na czwarty kwartał 2015 r.

3.17. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	Do roku	Do 5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni użytkowej	17 877	51 721	69 598
Zobowiązania z tytułu dzierżawy sprzętu elektronicznego i środków transportu	1 072	391	1 463
Razem	18 949	52 112	71 061

Prezentowane w nocie zobowiązania z tytułu umów najmu powierzchni użytkowej obejmują zobowiązania Grupy z tytułu umów najmu pomieszczeń biurowych i mieszkań służbowych. Umowy z określonym terminem ważności zostały zaliczone w sposób bezpośredni odpowiednio do okresu do roku i do 5 lat. Większość umów została zawarta jednak na czas nieokreślony, dlatego kwoty zobowiązań ustalono drogą przemnożenia miesięcznych kwot czynszu przez 12 miesięcy (kolumna „Do roku”) i 60 miesięcy (kolumna „Do 5 lat”).

Grupa Comarch na dzień 30 września 2015 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu oraz sprzętu elektronicznego w kwocie 1 463 tys. zł (wobec 2 238 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku).

3.18. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 30 września 2015 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 47 817 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2014 roku ich wartość wynosiła 60 327 tys. zł.

Według stanu na dzień 30 września 2015 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Comarch Polska S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 19 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2014 roku ich wartość wynosiła 19 tys. zł.

Według stanu na dzień 30 września 2015 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 392 tys. EUR (tj. 1 661 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2014 roku ich wartość wynosiła 470 tys. EUR (tj. 2 003 tys. zł).

Według stanu na dzień 30 września 2015 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Comarch AG wynosiła 36 tys. EUR (tj. 153 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2014 roku ich wartość wynosiła 16 tys. EUR (tj. 68 tys. zł).

Comarch S.A. udzielił oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych MKS Cracovia SSA i ESAProjekt sp. z o.o. (oba oświadczenia ważne do 30 czerwca 2016 roku) oraz iMed24 S.A. (oświadczenie ważne do 31 grudnia 2018 r.). Aktualnie spółki ESAProjekt sp. z o.o. oraz iMed24 S.A. występują pod firmą Comarch Healthcare S.A.

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy, kredyt w rachunku bieżącym)

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Linie kredytowe*	167 813	179 503
	167 813	179 503

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt. 3.15.3

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 71 700 tys. zł, z czego kwota 11 215 tys. zł jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2015 r. (w tym kwota utworzonych w roku 2015 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 324 tys. zł). Grupa Comarch pozostaje w sprawach spornych, nie objętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 15 719 tys. zł, z czego kwota 2 434 tys. zł jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2015 r. (w tym kwota utworzonych w roku 2015 rezerw na sprawy sporne wynosi 1 800 tys. zł). Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie doradców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie

postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nie objętych postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2015 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności na kwotę 355 tys. zł. W związku ze sprawami spornymi, w których pozostaje Grupa Comarch, w 2015 roku utworzono odpisy aktualizujące wartość należności na kwotę 182 tys. zł.

3.19. Odroczonego podatek dochodowy

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- różnice przejściowe	15 146	16 388
- aktywa z tytułu straty podatkowej	6 394	5 830
- aktywa z tytułu działalności w SSE	5 933	9 916
Razem	27 473	32 134
- <i>odniesione na wynik</i>	27 473	32 134

W okresie trzech kwartałów 2015 r. dokonano częściowego rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2014 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 3 983 tys. zł. Aktywo to będzie sukcesywnie rozwiązywane na przestrzeni roku 2015 w proporcji do osiąganego w tym okresie dochodu strefowego.

Comarch S.A. posiada trzy zezwolenia na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie:

- a) uzyskane w roku 1999, z okresem ważności do 31 grudnia 2017 r.
- b) uzyskane w roku 2007, z okresem ważności do 31 grudnia 2017 r.
- c) uzyskane w roku 2013, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania. Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 r. termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 30 września 2015 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w roku 1999 roku wynosił na dzień 30 września 2015 r. 2 928 tys. zł (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w roku 2007 roku wynosił na dzień 30 września 2015 r. ok. 23 787 tys. zł (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w roku 2013 roku wynosił na dzień 30 września 2015 r. ok. 29 987 tys. zł (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia).

W roku 2015 Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2014 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 988 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 2 746 tys. zł, a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 116 tys. zł oraz utworzenia w kwocie 680 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto za 9 miesięcy 2015 roku wyniósł -4 661 tys. zł.

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Rezerwa na podatek odroczonego		
- różnice przejściowe	7 501	6 861
- rezerwa z tytułu wyceny wartości godziwej aktywów rozpoznanych w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB, spółek A-MEA Informatik AG i ESAProjekt Sp. z o.o. oraz wyceny nieruchomości MKS Cracovia SSA	5 908	6 589
- rezerwa z tytułu wyceny certyfikatów CCF FIZ	22 780	24 848
Razem	36 189	38 298
- <i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	30 282	31 710
- <i>rezerwa z tytułu nabycia spółek A-MEA Informatik AG i ESAProjekt Sp. z o.o.</i>	477	1 158

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w 2015 roku częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 2 068 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 153 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 3 513 tys. zł. W roku 2015 dokonano też rozwiązania rezerw z tytułu nabycia spółek A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o. (aktualnie Comarch Healthcare S.A.) w kwocie 681 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 9 miesięcy 2015 roku wyniósł 2 109 tys. zł.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 2 552 tys. zł.

W odniesieniu do spółek MKS Cracovia SSA i Comarch Healthcare S.A. mimo występowania straty podatkowej nie tworzono z tego tytułu aktywa na podatek odroczony ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków co do możliwości osiągnięcia w najbliższych latach dochodu podatkowego pozwalającego na wykorzystanie istniejącej straty podatkowej z lat ubiegłych.

3.20. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2015	5 689	19 034	14 947	20 621	72 348	132 639
Zmiana:	5 699	(6 623)	2 380	2 065	(38 399)	(34 878)
- utworzenie rezerw	14 535	11 389	5 519	14 314	37 842	83 599
- wykorzystanie rezerw	(8 836)	(18 012)	(3 139)	(12 249)	(76 241)	(118 477)
Stan na 30 września 2015	11 388	12 411	17 327	22 686	33 949	97 761

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy.

3.21. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

3.21.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług

	9 miesięcy 2015	9 miesięcy 2014
Przychody ze sprzedaży towarów:		
SolInteractive S.A.	-	-
Thanks Again LLC	-	-
	-	-
Przychody ze sprzedaży usług:		
SolInteractive S.A.	129	48
Thanks Again LLC	271	-
	400	48
	400	48

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3%, przy usługach 5%),
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40%)

3.21.2. Zakupy towarów i usług

	9 miesięcy 2015	9 miesięcy 2014
Zakupy towarów:		
SolInteractive S.A.	291	897
Thanks Again LLC	-	-
	291	897
Zakupy usług:		
SolInteractive S.A.		
<i>ujęte w kosztach wytworzenia</i>	3 091	1 285
<i>ujęte w pozostałych kosztach</i>	2 281	2 839
	5 372	4 124
Thanks Again LLC		
<i>ujęte w koszcie wytworzenia</i>	-	-
<i>ujęte w pozostałych kosztach</i>	-	-
	-	-
Razem	5 663	5 021

3.21.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	30 września 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Należności od podmiotów stowarzyszonych:		
SolInteractive S.A.	155	116
Thanks Again LLC	271	-
	426	116
Zobowiązania wobec podmiotów stowarzyszonych:		
SolInteractive S.A.	1 093	1 273
Thanks Again LLC	-	-
	1 093	1 273

3.21.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

w tys. PLN	9 miesięcy 2015	9 miesięcy 2014
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo	1 526	665
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo	83	67
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	2 821*	11 604
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielone podmiotom powiązanym osobowo	4 871*	10 926
Zakupy od podmiotów stowarzyszonych	5 663	5 021
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych	400	48
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	171	78
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielone podmiotom stowarzyszonym	805	3

*) Pozycja zawiera pożyczkę w wysokości 200 tys. zł udzieloną Przewodniczącą Rady Nadzorczej Comarch S.A. przez spółkę Bonus Management sp. z o.o. SK-A. Do dnia publikacji sprawozdania pożyczka ta została w całości spłacona.

3.22. Zysk na akcję

	9 miesięcy 2015	9 miesięcy 2014
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	36 184	34 780
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 129 541	8 101 210
Podstawowy zysk (strata) na akcję zwykłą (w zł)	4,45	4,29
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 129 541	8 101 210
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł)	4,45	4,29

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2015" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2014" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2014 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2014 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2015" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2015 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, możliwych do przyznania za rok 2015. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2014" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2014 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2014 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, możliwych do przyznania za rok 2014.

4. Noty dodatkowe

4.1. Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

4.1.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., wg stanu na dzień 16 listopada 2015 roku

- Janusz Filipiak posiada 2 674 488 akcji Comarch S.A. (32,88% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 246 488 głosów na WZA Spółki (41,30%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,40% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (27,96%).

4.1.2. Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 28 sierpnia 2015 roku

Podmiot	Stan na 16 listopada 2015 r.				Stan na 28 sierpnia 2015 r.			
	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	2 674 488	32,88	6 246 488	41,30	2 674 488	32,88	6 246 488	41,30
Elżbieta Filipiak	846 000	10,40	4 230 000	27,96	846 000	10,40	4 230 000	27,96

4.1.3. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 28 sierpnia 2015 roku do 16 listopada 2015 roku

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania skonsolidowanego raportu za pierwsze półrocze 2015 roku, tj. 28 sierpnia 2015 roku oraz w dniu 16 listopada 2015 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 16 listopada 2015 r.		Stan na 28 sierpnia 2015 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 674 488	41,30	2 674 488	41,30
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	27,96	846 000	27,96
Marcin Dąbrowski	Wiceprezes Zarządu	0	0,00	0	0,00
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	37 539	0,50	37 539	0,50
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	0	0,00	0	0,00
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	32 867	0,22	32 867	0,22
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07	10 608	0,07
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07	10 608	0,07
Ilość wyemitowanych akcji		8 133 349	100,00	8 133 349	100,00

4.2. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

4.2.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W okresie trzech kwartałów 2015 r. dokonano częściowego rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2014 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 3 983 tys. zł, w proporcji do osiągniętego w tym okresie dochodu strefowego.

W roku 2015 Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2014 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 988 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 2 746 tys. zł, a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 116 tys. zł oraz utworzenia w kwocie 680 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto za 9 miesięcy 2015 roku wyniósł -4 661 tys. zł.

4.2.2. Wycena różnic kursowych

Zbliżony do trzech kwartałów 2014 roku wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w pierwszych trzech kwartałach 2015 roku miały zmiany kursu PLN wobec walut EUR, USD i GBP odnotowane w tym okresie. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 30 września 2015 r. zwiększyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch o 594 tys. zł (podczas gdy w pierwszych trzech kwartałach 2014 r. zwiększyły o 740 tys. zł), natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów zmniejszyły wynik Grupy Comarch o 141 tys. zł (podczas gdy w pierwszych trzech kwartałach 2014 r. zwiększyły o 347 tys. zł). Łączny wpływ różnic kursowych na wynik netto Grupy Comarch za trzy kwartały 2015 wyniósł 453 tys. zł (+1 087 tys. zł w pierwszych trzech kwartałach 2014 r.).

4.3. Inne wydarzenia III kwartału 2015 roku

4.3.1. Wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na WZA Comarch S.A.

W dniu 1 lipca 2015 r. raportem bieżącym nr RB-25-201 Zarząd Comarch S.A. informował, że zgodnie z listą akcjonariuszy uczestniczących w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. w dniu 24 czerwca 2015 roku Elżbieta Filipiak, Janusz Filipiak oraz ING Otwarty Fundusz Emerytalny posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na tym Zgromadzeniu, według szczegółów poniżej:

1. Janusz Filipiak – 893 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 465 000 głosów na WZA i

które stanowiły 45,92% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 29,52%;
2. Elżbieta Filipiak – 846 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 230 000 głosów na WZA i które stanowiły 43,5% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 27,96%;
3. ING Otwarty Fundusz Emerytalny - 500 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 500 000 głosów na WZA i które stanowiły 5,14% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 3,31%.

Całkowita liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji Comarch S.A. wynosiła 15 126 949 głosów. Na WZA w dniu 24 czerwca 2015 roku brali udział akcjonariusze reprezentujący 9 724 132 głosów.

4.3.2. Umowa warunkowego objęcia udziałów w spółce Thanks Again LLC

W dniu 17 lipca 2015 r. spółka Comarch Pointshub Inc., spółka zależna Comarch S.A. podpisała warunkową umowę objęcia 4 250 000 udziałów spółki Thanks Again LLC za łączną kwotę 8 000 000 USD. Warunki określone w umowie zostały spełnione i w dniu 24 sierpnia 2015 r. nastąpiło objęcie udziałów spółki Thanks Again LLC. Objęte udziały stanowią 42,5% udziałów w spółce Thanks Again LLC i uprawniają do 42,5% wszystkich głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Spółka Thanks Again LLC jest operatorem systemu lojalnościowych dla lotnisk w Ameryce Północnej. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących RB-28-2015 z dnia 17 lipca 2015 r. oraz nr RB-32-2015 z dnia 24 sierpnia 2015 r.

4.4. Zdarzenia po dacie bilansu nieujęte w sprawozdaniu

4.4.1. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 października 2015 roku do dnia 16 listopada 2015 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 4 300 tys. EUR, 3 000 tys. USD oraz 900 tys. GBP. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 16 listopada 2015 roku wynosiła 16 400 tys. EUR, 10 300 tys. USD, 3 700 tys. GBP oraz 700 tys. CAD. Na dzień 16 listopada 2015 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła minus 2 874 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 30 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

Spółka Bonus Development Sp. z o.o. S.K.A zawarła w dniu 27 października 2015 roku kontrakt forward na sprzedaż 3 500 tys. EUR. Na dzień 16 listopada 2015 roku wycena tego kontraktu terminowego wyniosła 351 tys. zł. Kontrakt zapada w terminie do 15 miesięcy od dnia bilansowego, został zawarty w związku z realizowaniem dyspozycji wypłat w złotych polskich kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w walucie EUR.

4.4.2. Zawarta po dacie bilansu transakcja IRS

Spółka Comarch S.A. w dniu 23 października 2015 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 4 grudnia 2013 roku w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 8 lat, tj. do 30 listopada 2023 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 13 listopada 2015 roku wyniosła minus 184 tys. zł.

4.5. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Zarząd nie podał prognozy wyników za trzeci kwartał 2015 roku.

4.6. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

W trzecim kwartale 2015 roku spółki Grupy nie wystąpiły z powództwem, ani nie były pozwane w postępowaniach spełniających kryteria określone w § 87 ust. 7 pkt 7a) i 7b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za

równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

4.7. Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

Nie wystąpiły.

4.8. Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach

- a) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów, w sierpniu 2010 roku została udzielona przez Comarch S.A. gwarancja na czas trwania kontraktu i gwarantuje należyte wykonanie przez Comarch S.A., wszelkich zobowiązań spółki Comarch AG wynikających z umowy. Wysokość gwarancji jest równa wartości umowy, tj. ok. 53 666 198 euro. Warunki finansowe, na jakich została udzielona gwarancja, nie odbiegają od warunków rynkowych.
- b) W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 mln USD i jest ważne przez czas trwania umowy.
- c) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy, tj. 5 495 tys. EUR
- d) W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A (dawniej iMed24 S.A.), spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił spółce Comarch Healthcare S.A finansowania w wysokości 15 888 666,42 PLN, w dniu 1 września 2011 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej Comarch Healthcare S.A wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 832 999,63 PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 r.
- e) W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i utrzymanie systemu BSS, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch UK wynikających z powyższej umowy, tj. do kwoty 807 680 GBP oraz dodatkowo 86 400 GBP rocznie za usługę SLA i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- f) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Next Generation Performance Management Solution, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z umowy. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 681 747 EUR i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- g) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Planning and Inventory Application (PIA), został podpisany przez Comarch S.A. list patronacki, w którym Comarch S.A. zobowiązuje się do zapewnienia należytego wykonania umowy przez Comarch AG. List patronacki jest ważny 24 miesiące od zakończenia umowy, wartość umowy wynosi 3 504 513 EUR.
- h) W związku z otrzymaniem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., subwencji na budowę infrastruktury w Dreźnie od Sachsische AufbauBank, Comarch S.A. przystąpiła do długu na wypadek powstania zobowiązania Comarch AG do zwrotu udzielonych środków.

Maksymalna odpowiedzialność Comarch S.A. z tytułu przystąpienia do długu wynosi 262,5 tys. EUR plus odsetki za okres od momentu udzielenia subwencji do jej zwrotu. Przystąpienie do długu jest ważne do dnia 30 sierpnia 2018 roku.

- i) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z BNP Paribas Bank Polska S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Comarch AG finansowania w wysokości 6 mln EUR. W dniu 15 maja 2013 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 9 mln EUR i jest ważne maksymalnie do dnia 15 maja 2020 r.
- j) W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie Comarch Loyalty Management, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 2 351 316,50 GBP i jest ważne przez okres trwania umowy.
- k) W związku z zawarciem przez Comarch SAS, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i licencję Comarch Loyalty Management, a także na usługi data center, Support & Maintenance zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch SAS wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanych przez Comarch SAS umów, tj. 2 807 329 EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- l) W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy z jednym z klientów na usługi data center, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanej przez Comarch AG umowy, tj. 235 611,08 EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- m) W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na zakup licencji na oprogramowanie oraz usługi utrzymania i wsparcia, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 11 243 479,50 GBP i jest ważne w okresie dwunastu lat od zakończenia kontraktu.
- n) W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A. (dawniej iMed24 S.A. i ESAProjekt sp. z o.o.), spółkę zależną Comarch S.A., umów na obsługę kart paliwowych., zostały udzielone przez Comarch S.A. poręczenia dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższych umów. Łączna kwota poręczeń wynosi 150 tys. zł i wygasają odpowiednio w dniach 19 grudnia 2015 r. (100 tys. zł) oraz 31 maja 2016 r. (50 tys. zł).
- o) W związku z zawarciem przez oddział Comarch S.A. w Albanii umowy z klientem na usługi SLA zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania oddziału wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanej przez Comarch S.A. Albanian Branch umowy, tj. ok. 10 000 EUR miesięcznie i jest ważne do czasu zakończenia umowy.
- p) W związku z zawarciem przez Comarch SAS, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch ECM, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem (SaaS), zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch SAS, wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 838 425 EUR i jest ważne do momentu zakończenia projektu.
- q) W związku z zawarciem przez CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania CA Consulting S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 50 tys. zł i obowiązuje do dnia 31 maja 2016 r.

- r) W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy ramowej z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości umowy, tj. 3 240 759 EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- s) W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch Loyalty Management For Airlines, Comarch Smart Analytics oraz Comarch Customer Engagement Platform-Gamification, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie („Parent Guarantee”) za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC, wynikające z tego projektu. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. do 5 mln USD. Poręczenie zostało udzielone na 5 lat.
- t) W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów, na wdrożenie Comarch Customer Engagement Platform, zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie („Parent Guarantee”) za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Umowa została podpisana na okres pięciu lat. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. 10 mln USD.
- u) W związku z zawarciem przez Bonus Development Sp. z o.o. SK-A, spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Bonus Development Sp. z o.o. SK-A finansowania w EUR w wysokości 38 800 000 PLN (co na dzień podpisania umowy kredytu stanowiło równowartość kwoty 9 261 690,50 EUR) oraz w związku z zawarciem umowy na transakcje skarbowe związane z zabezpieczeniem ryzyka kursowego oraz stopy procentowej ww. kredytu, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczeń za zobowiązania Bonus Development Sp z o.o. SK-A wynikające z powyższych umów. Poręczenia są ważne do momentu spłaty wszystkich zobowiązań wynikających z umowy kredytu, ostateczny termin spłaty kredytu przypada na dzień 28 czerwca 2030 r.
- v) W związku z zawarciem przez Comarch Chile SpA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na świadczenie usług IT Out-Tasking Services, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch Chile SpA wynikające z tej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości 200 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu, tj. do 30 sierpnia 2018 r.
- w) W związku z zawarciem przez Comarch Polska S.A. spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Polska S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 10 tys. zł i obowiązuje od dnia 15 września 2015 r.

4.9. Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Wg stanu na dzień 30 września 2015 roku Comarch S.A. ani spółki zależne nie były stroną opcji walutowych.

W trzecim kwartale 2015 roku spółka Comarch S.A. nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń na podstawie §88 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” ani na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

5. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w III kwartale 2015 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.1. Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy

W trzecim kwartale 2015 roku Grupa Comarch wypracowała przychody ze sprzedaży o wartości 223,4 mln zł. Były one niższe o 21,3 mln zł, tj. o 8,7% niż w trzecim kwartale 2014 roku. Zysk operacyjny wyniósł 4,5 mln zł i był o 28,6 mln zł niższy niż w trzecim kwartale 2014 roku. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej wyniósł +0,4 mln zł i był o 21 mln zł, tj. o 98,1% niższy niż w trzecim kwartale 2014 roku. Rentowność operacyjna wyniosła w opisywanym okresie +2%, natomiast rentowność netto +0,2%.

W okresie 3 kwartałów 2015 roku Grupa Comarch wypracowała przychody ze sprzedaży o wartości 728,9 mln zł. Były one o 54,4 mln zł, tj. o 8,1% wyższe niż w podobnym okresie 2014 roku. Wynik operacyjny wyniósł 48,8 mln zł i był o 5 mln zł niższy niż w okresie trzech kwartałów 2014 roku. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej wyniósł 36,2 mln zł i był o 1,4 mln zł wyższy niż w okresie trzech kwartałów 2014 roku. Rentowność operacyjna wyniosła w opisywanym okresie +6,7%, natomiast rentowność netto +5%. Grupa Comarch wypracowała w opisywanym okresie zysk EBITDA o wartości 88,6 mln zł, niższej o 5,1 mln zł niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Odnotowany przez Grupę w okresie trzech kwartałów 2015 roku poziom rentowności operacyjnej oraz netto był wysoki, jednak nieco niższy w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jest to efektem m.in.:

- a) stabilnego wzrostu przychodów ze sprzedaży oprogramowania własnego oraz usług z nim związanych, zwłaszcza w sektorze telekomunikacyjnym oraz handlowo-usługowym,
- b) znaczącego spadku w trzecim kwartale 2015 roku przychodów ze sprzedaży do klientów z sektora publicznego, zwłaszcza w obszarze wyrobów gotowych.
- c) wzrostu kosztów działalności, zwłaszcza kosztów wynagrodzeń – wzrost ilości osób zatrudnionych w okresie 3 kwartałów 2015 roku był bardzo znaczący (o 819 osób), w wyniku czego fundusz płac w tym okresie był o ok.15% wyższy niż w okresie 9 miesięcy 2014 roku,
- d) poprawie wyników finansowych w segmencie DACH - wynik netto tego segmentu poprawił się o 7,8 mln zł, co jest efektem poprawy rentowności działalności operacyjnej spółek Comarch AG, Comarch Software und Beratung AG oraz Comarch Swiss AG,

Znaczący wpływ na osiągnięte przez Comarch wyniki finansowe w okresie 9 miesięcy 2015 roku miała również działalność związana z medycyną. Przychody ze sprzedaży segmentu Medycyna w okresie trzech kwartałów powiększyły przychody ze sprzedaży Grupy Comarch o 10,1 mln zł. Wpływ tych spółek na wyniki finansowe Grupy Comarch był nadal negatywny. Wpływ na wynik netto wyniósł minus 14 mln zł. Koszty związane z projektami inwestycyjnymi polegającymi na wytwarzaniu oprogramowania z zakresu *e-Health*, urządzeń telemedycznych oraz prowadzeniu nowoczesnego centrum medyczno-diagnostycznego w Krakowie będą miały w kolejnych okresach istotny wpływ na zwiększenie kosztów działalności i pogorszenie bieżącego wyniku finansowego Grupy Comarch, natomiast przyczynią się one w przyszłości na zwiększenia przychodów osiągniętych w tym segmencie.

W trzecim kwartale 2015 roku wielkość zatrudnienia w Grupie Comarch znacząco wzrosła. Na dzień 30 września 2015 roku Grupa Comarch (bez MKS Cracovia SSA) zatrudniała 5 030 osób, tj. o 819 osób więcej niż na dzień 31 grudnia 2014 roku. Jest to związane z pomyślnym zakończeniem letniego programu staży studenckich oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na pracowników wynikającym z realizowanych kontraktów.

Osiągnięte na podstawowej działalności wyniki finansowe Grupy potwierdzają skuteczność realizowanej strategii zakładającej:

- a) sprzedaż rozwiązań informatycznych opartych w znaczącej części na własnych produktach,
- b) rozwój sprzedaży na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej,

- c) stałe ulepszanie operacyjnej efektywności działania poprzez doskonalenie procedur i racjonalizację kosztów,
- d) rozwijanie nowych technologii oraz obszarów biznesowych, zwłaszcza z zakresie medycyny
- e) coraz większy udział sprzedaży informatyki w modelu usługowym

Grupa Comarch aktywnie poszukuje nowych rynków zbytu (np. w Ameryce Południowej i w Azji), kontynuuje inwestycje w nowe produkty i usługi informatyczne, jak również rozbudowuje infrastrukturę IT. Bardzo dobra sytuacja finansowa Grupy Comarch gwarantuje bezpieczeństwo działalności w przypadku zmiennej sytuacji makroekonomicznej w Polsce i na świecie. Grupa świadomie ponosi koszty rozwoju nowych produktów oraz nowych segmentów działalności, a także rozwijania działalności na nowych rynkach zagranicznych, inwestując w ten sposób w budowanie przewagi konkurencyjnej na przyszłość.

5.2. Struktura przychodów

Struktura przychodów wg rodzaju

W trzecim kwartale 2015 roku Grupa odnotowała znacznie wyższe niż rok wcześniej przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego – wzrosły one o 3,9 mln zł, tj. o 18,8%. Przychody ze sprzedaży usług wzrosły o 5,3 mln zł, tj. o 3,1%. Znacznemu spadkowi uległy przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, spadek wyniósł 22,5 mln zł, tj. 92,6%. Jest to związane z realizacją w Q3 2014 dostawy wyrobów gotowych o znacznej wartości dla jednego z klientów z sektora publicznego – w Q3 2015 nie wystąpiły dostawy o podobnym charakterze. Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego spadły o 16,1% i osiągnęły wartość 6,5 mln zł. Sprzedaż sprzętu komputerowego spadła 10 mln zł, tj. o 61,9%. W Q3 2015 pozostała sprzedaż zwiększyła się o 3,2 mln zł, tj. o 55,2%.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	Q3 2015		Q3 2014		Zmiana PLN	Zmiana %
		%		%		
Usługi	175 411	78,5%	170 097	69,5%	5 314	3,1%
Software własny	24 696	11,1%	20 781	8,5%	3 915	18,8%
Software obcy	6 499	2,9%	7 743	3,2%	-1 244	-16,1%
Wyroby gotowe	1 790	0,8%	24 328	9,9%	-22 538	-92,6%
Hardware obcy	6 118	2,7%	16 075	6,6%	-9 957	-61,9%
Pozostałe	8 901	4,0%	5 734	2,3%	3 167	55,2%
Razem	223 415	100,0%	244 758	100,0%	-21 343	-8,7%

W okresie 9 miesięcy 2015 roku nastąpił wzrost łącznej sprzedaży usług i oprogramowania własnego o 47,7 mln zł, tj. o 8,3%. Jest to wynik wzrostu wartości zarówno sprzedaży usług (wzrost o 35,7 mln zł, czyli o 7%), jak i oprogramowania własnego (wzrost o 12 mln zł, czyli o 17,9%). Łączny udział usług i oprogramowania własnego w całkowitej sprzedaży wyniósł 85,2%. Łączne przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego i sprzętu komputerowego wzrosły o 9,4 mln zł, tj. o 18%, a ich wartość wyniosła 61,6 mln zł, co stanowi 8,5% całkowitej sprzedaży. Sprzedaż wyrobów gotowych zmalała o 9,2 mln zł, tj. o 37,8%. W okresie 9 miesięcy 2015 roku strukturę sprzedaży wg rodzaju charakteryzował dalszy wzrost sprzedaży rozwiązań własnych; jest to związane ze stopniowym przechodzeniem na usługowy model biznesowy sprzedaży rozwiązań informatycznych.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	9 miesięcy 2015		9 miesięcy 2014		Zmiana PLN	Zmiana %
		%		%		
Usługi	542 453	74,4%	506 787	75,1%	35 666	7,0%
Software własny	78 972	10,8%	66 961	9,9%	12 011	17,9%
Software obcy	41 864	5,8%	28 352	4,2%	13 512	47,7%
Wyroby gotowe	15 143	2,1%	24 328	3,6%	-9 185	-37,8%
Hardware obcy	19 708	2,7%	23 817	3,6%	-4 109	-17,3%
Pozostałe	30 716	4,2%	24 190	3,6%	6 526	27,0%
Razem	728 856	100,0%	674 435	100,0%	54 421	8,1%

Struktura przychodów wg odbiorców

W trzecim kwartale 2015 roku nastąpił znaczący spadek przychodów ze sprzedaży (o 36 mln zł, tj. o 66,9%) do klientów z sektora publicznego, co jest związane z ograniczeniem zakupów przez klientów z tego sektora spowodowanym przejściowym ograniczeniem w dostępie do finansowania ze środków unijnych. W trzecim kwartale 2014 roku Grupa Comarch zrealizowała dostawy wyrobów gotowych o znacznej wartości dla jednego z klientów z sektora publicznego – w Q3 2015 nie wystąpiły dostawy o podobnym charakterze. Przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 52,4 mln zł i wzrosły o 2 mln zł (tj. o 3,9%) w porównaniu do Q3 2014. Klienci z sektora finanse i bankowość zakupili produkty i usługi o wartości 34,2 mln zł, zbliżonej do osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego. Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku odbiorców z sektora handel i usługi. Sprzedaż do klientów z sektora przemysłowego wzrosła w porównaniu do Q3 2014 o 7,3 mln zł, tj. o 35,9%. Stabilizacja sprzedaży nastąpiła w przypadku sprzedaży do klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce oraz w rejonie DACH. Sprzedaż dla klientów z sektora medycznego wzrosła w Q3 2015 roku o 2,1 mln zł, tj. o 74,3%.

Struktura sprzedaży wg sektorów	Q3 2015	%	Q3 2014	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	52 412	23,5%	50 424	20,6%	1 988	3,9%
Finanse i Bankowość	34 195	15,3%	33 093	13,5%	1 102	3,3%
Handel i Usługi	34 217	15,3%	33 557	13,7%	660	2,0%
Przemysł & Utilities	27 721	12,4%	20 402	8,3%	7 319	35,9%
Sektor publiczny	17 826	8,0%	53 848	22,0%	-36 022	-66,9%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	21 439	9,6%	21 297	8,7%	142	0,7%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	25 452	11,4%	24 951	10,2%	501	2,0%
Medycyna	4 988	2,2%	2 862	1,2%	2 126	74,3%
Pozostałe	5 165	2,3%	4 324	1,8%	841	19,5%
Razem	223 415	100,0%	244 758	100,0%	-21 343	-8,7%

W ciągu 9 miesięcy 2015 roku nastąpił spadek sprzedaży (o 26,6 mln zł, tj. o 26%) do klientów z sektora publicznego, głównie w wyniku znacznie zmniejszonych przychodów ze sprzedaży w 3 kwartale 2015 roku. Sektor publiczny odpowiadał za 10,4% przychodów Grupy w omawianym okresie. Przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 198,8 mln zł i wzrosły o 38 mln zł (tj. o 23,6%). Ich udział w sprzedaży ogółem wyniósł 27,2%, sektor TMT pozostaje największym sektorem pod względem wartości przychodów ze sprzedaży. Klienci z sektora finanse i bankowość zakupili produkty i usługi o wartości o 0,7 mln zł (tj. o 0,8%) wyższej od osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego, udział klientów z tego sektora w przychodach ogółem wyniósł 13,1%. Dynamiczny wzrost przychodów nastąpił w przypadku odbiorców z sektora handel i usługi (o 21,9 mln zł, tj. o 25,7%), ich udział w sprzedaży ogółem wyniósł 14,7%. Wzrost sprzedaży (o 9,2 mln zł, tj. o 14,6%) nastąpił w przypadku sektora przemysłowego, który odpowiadał za 9,9% całkowitej sprzedaży. Wzrost sprzedaży nastąpił w przypadku klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (o 2,7 mln zł, tj. o 4,3%), w przypadku klientów MSP w rejonie DACH wzrost przychodów był mniejszy i wyniósł 1,1 mln zł, tj. o 1,5%. Wartość sprzedaży dla klientów z sektora medycznego ciągu 9 miesięcy 2015 roku wyniosła 22,5 mln zł. Wzrosła ona znacząco (o 6,9 mln zł, tj. o 44,7%) w porównaniu do ubiegłego roku i odpowiada obecnie za 3,1% całkowitych przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch. Wzrost pozostałych przychodów ze sprzedaży (o 0,4 mln zł, tj. o 3,0%) jest efektem zwiększenia przychodów ze sprzedaży przez MKS Cracovia SSA.

Struktura sprzedaży wg sektorów	9 miesięcy 2015	%	9 miesięcy 2014	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	198 811	27,2%	160 805	23,8%	38 006	23,6%
Finanse i Bankowość	95 471	13,1%	94 755	14,1%	716	0,8%
Handel i Usługi	106 991	14,7%	85 125	12,6%	21 866	25,7%
Przemysł & Utilities	72 054	9,9%	62 874	9,3%	9 180	14,6%
Sektor publiczny Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	66 421	9,1%	63 702	9,4%	2 719	4,3%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	75 661	10,4%	74 554	11,1%	1 107	1,5%
Medycyna	22 501	3,1%	15 552	2,3%	6 949	44,7%
Pozostałe	15 258	2,1%	14 811	2,2%	447	3,0%
Razem	728 856	100,0%	674 435	100,0%	54 421	8,1%

Geograficzna struktura przychodów (wg kontrahentów)

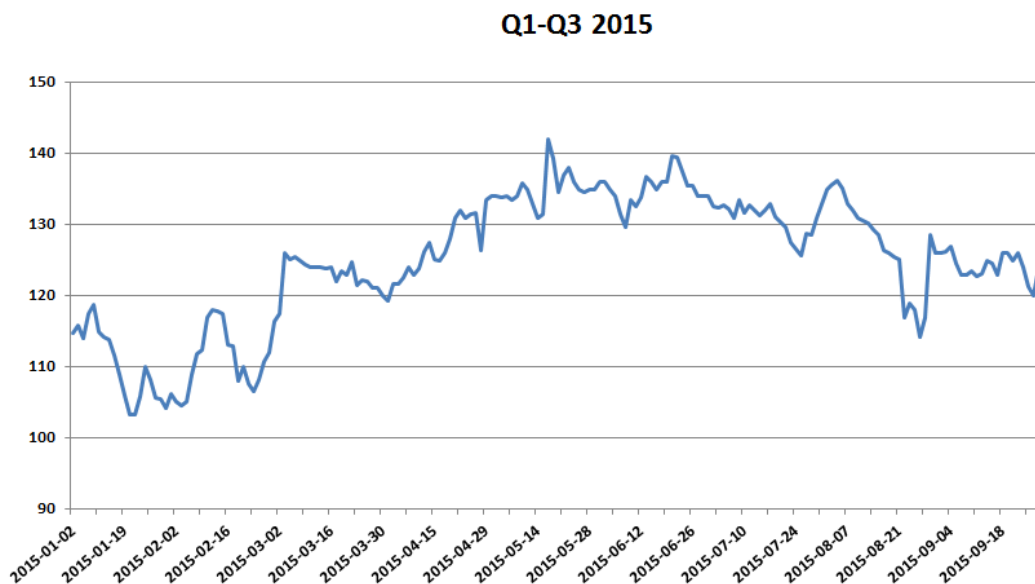
W trzecim kwartale 2015 r. Grupa odnotowała 126,2 mln zł przychodów ze sprzedaży zagranicznej, o 19,2 mln zł (tj. o 17,9%) więcej niż w Q3 2014. Wartość przychodów ze sprzedaży krajowej była niższa o 40,5 mln zł, tj. o 29,4% w porównaniu do trzeciego kwartału 2014 r., głównie w wyniku mniejszej wartości dostaw usług i wyrobów gotowych dla klientów z sektora publicznego.

Geograficzna struktura sprzedaży	Q3 2015	%	Q3 2014	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	97 172	43,5%	137 665	56,2%	-40 493	-29,4%
Export	126 243	56,5%	107 093	43,8%	19 150	17,9%
Razem	223 415	100,0%	244 758	100,0%	-21 343	-8,7%

W okresie dziewięciu miesięcy 2015 r. Grupa odnotowała znacznie szybsze tempo wzrostu przychodów ze sprzedaży zagranicznej niż przychodów ze sprzedaży krajowej. Przychody ze sprzedaży zagranicznej wyniosły 382,5 mln zł i były o 59,2 mln zł (tj. o 18,3%) wyższe niż rok wcześniej. Przychody ze sprzedaży krajowej spadły o 4,7 mln zł, tj. o 1,3%, głównie w wyniku mniejszej wartości dostaw usług i wyrobów gotowych dla klientów z sektora publicznego w Q3 2015. W efekcie w omawianym okresie udział sprzedaży zagranicznej w sprzedaży w ogółem wzrósł z 47,9% do 52,5%.

Geograficzna struktura sprzedaży	9 miesięcy 2015	%	9 miesięcy 2014	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	346 380	47,5%	351 109	52,1%	-4 729	-1,3%
Export	382 476	52,5%	323 326	47,9%	59 150	18,3%
Razem	728 856	100,0%	674 435	100,0%	54 421	8,1%

5.3. Kurs akcji Comarch S.A.

W dniu 30 września 2015 r. kurs akcji Comarch S.A. wyniósł 124,15 zł, co stanowi wzrost o 7,5% w stosunku do kursu 115,50 zł z dnia 31 grudnia 2014 r. Wyniki Grupy i kurs akcji Comarch w kolejnych kwartałach będą zależeć przede wszystkim od dynamiki rozwoju sprzedaży produktów i usług Comarch, kształtowanej przez sytuację gospodarczą i polityczną w Polsce i w Europie oraz sytuację finansową średnich i dużych przedsiębiorstw, które stanowią podstawową bazę klientów Grupy. Istotny wpływ będzie miał także poziom kursów walutowych EUR/PLN i USD/PLN oraz tempo wzrostu wynagrodzeń pracowników branży IT.

5.4. Zdarzenia III kwartału 2015 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

5.4.1. Wzrost ilości osób zatrudnionych

W trzecim kwartale 2015 r. nastąpił wzrost ilości osób zatrudnionych o 644 osoby tj. 14,7%, w tym 611 osób w Polsce i 33 osoby w spółkach zagranicznych. Zmiana ta będzie miała znaczący wpływ na poziom kosztów działalności operacyjnej Grupy w kolejnych okresach.

5.4.2. Umowa warunkowego objęcia udziałów w spółce Thanks Again LLC

W trzecim kwartale 2015 r. Grupa Comarch objęła 42,5% udziałów w spółce stowarzyszonej Thanks Again LLC za kwotę 8 mln USD. Spółka Thanks Again LLC jest operatorem systemu lojalnościowych dla lotnisk w Ameryce Północnej. Transakcja ta jest realizacją strategii Grupy Comarch zakładającej rozszerzenie zakresu oferowanych usług informatycznych o outsourcing usług operatorskich związanych z programami lojalnościowymi.

5.5. Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

Nie wystąpiły.

VII. Skrócone kwartalne sprawozdanie finansowe Comarch S.A. za III kwartał 2015 roku

I. Bilans (w tys. PLN)	30 września 2015 r.	30 czerwca 2015 r.	31 grudnia 2014 r.	30 września 2014 r.
AKTYWA				
I. Aktywa trwałe	687 524	664 742	634 573	625 715
1. Wartości niematerialne i prawne	10 730	10 643	7 506	8 549
2. Rzeczowe aktywa trwałe	258 582	256 579	242 742	225 915
3. Inwestycje długoterminowe	409 631	389 456	377 055	384 773
3.1 Długoterminowe aktywa finansowe	379 581	359 034	345 891	353 370
a) w jednostkach powiązanych	379 546	358 942	345 891	353 370
b) w pozostałych jednostkach	35	92	-	-
3.2 Nieruchomości	30 007	30 379	31 121	31 360
3.3 Inne inwestycje długoterminowe	43	43	43	43
4. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8 581	8 064	7 270	6 478
4.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 404	7 424	6 733	5 871
4.2 Inne rozliczenia międzyokresowe	1 177	640	537	607
II. Aktywa obrotowe	337 241	345 444	407 338	380 716
1. Zapasy	28 856	22 322	20 846	35 794
2. Należności krótkoterminowe	221 478	208 991	264 035	253 777
2.1 Od jednostek powiązanych	115 087	98 306	121 142	111 447
2.2 Od pozostałych jednostek	106 391	110 685	142 893	142 330
3. Inwestycje krótkoterminowe	31 179	63 937	87 345	47 231
3.1 Krótkoterminowe aktywa finansowe	31 179	63 937	87 345	47 231
a) w jednostkach powiązanych	1 218	1 059	22	177
b) w pozostałych jednostkach	712	949	422	537
- udziały lub akcje	1	1	1	2
- udzielone pożyczki	4	153	421	535
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	707	795	-	-
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	29 249	61 929	86 901	46 517
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	55 728	50 194	35 112	43 914
Aktywa razem	1 024 765	1 010 186	1 041 911	1 006 431
PASYWA				
I. Kapitał własny	722 366	712 221	677 089	668 505
1. Kapitał zakładowy	8 133	8 133	8 125	8 125
2. Kapitał zapasowy	562 293	562 293	521 244	521 244
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	97 115	100 303	105 926	107 015
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	745	745	745	745
5. Kapitał z rozliczenia fuzji	-	-	-	-
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-	-	-
7. Zysk (strata) netto	54 080	40 747	41 049	31 376
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	302 399	297 965	364 822	337 926
1. Rezerwy na zobowiązania	85 462	94 690	129 679	83 108
1.1 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24 044	24 795	26 071	26 519
1.2 Pozostałe rezerwy	61 418	69 895	103 608	56 589
a) krótkoterminowe	61 418	69 895	103 608	56 589
2. Zobowiązania długoterminowe	103 902	105 552	103 993	85 078
2.1 Wobec jednostek powiązanych	3 551	3 563	1 009	724
2.2 Wobec pozostałych jednostek	100 351	101 989	102 984	84 354
3. Zobowiązania krótkoterminowe	103 828	92 239	119 648	162 693
3.1 Wobec jednostek powiązanych	29 842	9 577	15 129	12 177
3.2 Wobec pozostałych jednostek	72 221	80 449	103 287	148 751
3.3 Fundusze specjalne	1 765	2 213	1 232	1 765
4. Rozliczenia międzyokresowe	9 207	5 484	11 502	7 047
4.1 Inne rozliczenia międzyokresowe	9 207	5 484	11 502	7 047
a) krótkoterminowe	9 207	5 484	11 502	7 047
Pasywa razem	1 024 765	1 010 186	1 041 911	1 006 431
Wartość księgowa	722 366	712 221	677 089	668 505

Liczba akcji (w szt.)	8 133 349	8 133 349	8 125 590	8 125 590
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	88,82	87,57	83,33	82,27
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	8 133 349	8 133 349	8 133 349	8 125 590
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	88,82	87,57	83,25	82,27

II. Rachunek zysków i strat	III kwartał 2015	9 miesięcy 2015	III kwartał 2014	9 miesięcy 2014
Za okres od 01.01 – 30.09.2015 oraz 01.01 – 30.09.2014 (w tys. PLN)				
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	151 372	494 639	181 732	462 964
- od jednostek powiązanych	42 414	128 485	69 373	128 273
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	141 599	435 100	153 645	403 649
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	9 773	59 539	28 087	59 315
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	106 062	349 790	115 575	325 584
- jednostkom powiązanym	7 551	22 725	7 289	19 723
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	96 963	293 212	88 533	270 822
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9 099	56 578	27 042	54 762
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	45 310	144 849	66 157	137 380
IV. Koszty sprzedaży	15 249	45 346	13 239	42 780
V. Koszty ogólnego zarządu	10 751	31 261	12 222	28 482
VI. Zysk (strata) ze sprzedaży	19 310	68 242	40 696	66 118
VII. Pozostałe przychody operacyjne	360	1 976	-193	657
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	166	328	97	196
2. Inne przychody operacyjne	194	1 648	-290	461
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	4 458	14 990	12 395	20 508
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	-
2. Koszt projektów częściowo finansowanych dotacjami	1 585	7 445	2 183	6 911
3. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-	2 875	2 875
4. Inne koszty operacyjne	2 873	7 545	7 337	10 722
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	15 212	55 228	28 108	46 267
X. Przychody finansowe	832	5 834	1 840	3 850
1. Odsetki, w tym:	405	1 268	276	914
- od jednostek powiązanych	225	584	-	405
2. Dywidendy i udziały w zyskach	-	1 378	-	-
- od jednostek powiązanych	-	-	-	-
3. Zysk ze zbycia inwestycji	-	-	2	949
4. Inne	427	3 188	1 562	1 987
XI. Koszty finansowe	942	3 054	10 952	12 967
1. Odsetki	324	1 028	618	1 689
- od jednostek powiązanych	33	83	34	98
2. Aktualizacja wartości inwestycji	-	220	8 071	8 071
3. Strata ze zbycia inwestycji.	734	1 525	-	-
4. Inne	-116	281	2 263	3 207
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej	15 102	58 008	18 996	37 150
XV. Zysk (strata) brutto	15 102	58 008	18 996	37 150
XVI. Podatek dochodowy	1 769	3 928	2 883	5 774
XIX. Zysk (strata) netto	13 333	54 080	16 113	31 376
Zysk (strata) netto (zanualizowany)		63 753		41 062
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie 01.10.2014 – 30.09.2015 szt.)		8 128 566		8 088 917
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		7,84		5,08
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie 01.10.2014 – 30.09.2015 (w szt.)		8 128 566		8 088 917
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		7,84		5,08

III. Zestawienie zmian w kapitale własnym (w tys. PLN)	III kwartał 2015	9 miesięcy 2015	12 miesięcy 2014	9 miesięcy 2014
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	712 221	677 089	661 046	661 046
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-
I.a Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	712 221	677 089	661 046	661 046
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	8 133	8 125	8 051	8 051
1.1 Zmiany kapitału zakładowego	-	8	74	74
a) zwiększenia (z tytułu)	-	8	74	74
- emisja akcji	-	8	74	74
1.1 Kapitał zakładowy na koniec okresu	8 133	8 133	8 125	8 125
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-	-	-
2.1 Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-	-	-
3. Kapitał zapasowy na początek okresu	562 293	521 244	487 672	487 672
3.1 Zmiany kapitału zapasowego	-	41 049	33 572	33 572
a) zwiększenia (z tytułu)	-	41 049	33 572	33 572
- podział zysku z lat poprzednich	-	41 049	33 572	33 572
b) zmniejszenia	-	-	-	-
3.2 Kapitał zapasowy na koniec okresu	562 293	562 293	521 244	521 244
4. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	100 303	105 926	118 818	118 818
4.1 Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	-3 188	-8 811	-12 892	-11 803
a) zwiększenia (z tytułu)	749	2 068	3 024	2 769
- rezerwa na podatek odroczoney w związku z wyceną certyfikatów	749	2 068	3 024	2 769
-wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych I jednostek uczestnictwa	-	-	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	3 937	10 879	15 916	14 572
- wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa	3 937	10 879	15 916	14 572
-rezerwa na podatek odroczoney w związku z wyceną certyfikatów	-	-	-	-
4.2 Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	97 115	97 115	105 926	107 015
5. Kapitał z fuzji na początek okresu	-	-	-	-
5.1. Kapitał z fuzji na koniec okresu	-	-	-	-
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	745	745	745	745
6.1 Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	745	745	745	745
7. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	-	41 049	45 760	45 760
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	41 049	45 760	45 760
a) zmniejszenia (z tytułu)	-	41 049	45 760	45 760
- przeniesienie zysku z lat poprzednich na kapitał zapasowy	-	41 049	33 572	33 572
- wypłata dywidendy	-	-	12 188	12 188
7.2 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-	-	-
8. Wynik za I półrocze 2015 r (na początek okresu)	40 747	-	-	-
8.1 Wynik za okres	13 333	54 080	41 049	31 376
8.2. Wynik netto	54 080	54 080	41 049	31 376
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	722 366	722 366	677 089	668 505
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	722 366	722 366	667 089	668 505

IV. Rachunek przepływów pieniężnych

**Za okres od 01.01– 30.09.2015
 oraz 01.01-30.09.2014 (w tys. PLN)**

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	III kwartał 2015	9 miesięcy 2015	III kwartał 2014	9 miesięcy 2014
I. Zysk (strata) netto	13 333	54 080	16 113	31 376
II. Korekty razem	-22 874	-45 030	-18 505	1 948
1. Amortyzacja	7 995	22 550	7 485	22 358
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	1 041	3	240	1 668
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	298	-180	353	1 282
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-117	-59	10 777	10 788
5. Zmiana stanu rezerw	-8 479	-42 149	5 407	-13 860
6. Zmiana stanu zapasów	-6 527	-8 010	1 684	-9 401
7. Zmiana stanu należności	-12 334	42 366	-36 555	44 463
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-2 417	-35 120	-5 136	-42 950
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-2 334	-24 431	-2 760	-12 400
10. Inne korekty	-	-	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia

-9 541   9 050   -2 392   33 324

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

I. Wpływy	18 047	21 354	3 105	8 868
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	315	876	127	328
2. Z aktywów finansowych, w tym:	17 732	20 478	2 978	8 540
a) w jednostkach powiązanych	17 732	20 478	2 977	7 552
- spłacone pożyczki	17 562	18 860	2 695	2 695
- spłacone odsetki od pożyczek	170	240	-	-
- otrzymane pożyczki	-	-	-75	4 500
- otrzymane odsetki	-	-	357	357
- otrzymane dywidendy	-	1 378	-	-
b) w pozostałych jednostkach	-	-	1	988
- odsetki	-	-	-	-
- inne wpływy z aktywów finansowych	-	-	1	988
3. Inne wpływy inwestycyjne	-	-	-	-
II. Wydatki	-37 829	-87 937	-34 683	-61 284
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-16 213	-43 279	-21 228	-41 810
2. Wydatki na inwestycje w nieruchomości	-	-	-	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:	-21 616	-44 658	-13 455	-19 474
a) w jednostkach powiązanych	-20 882	-43 133	-13 455	-19 474
- nabycie aktywów finansowych	-15 128	-16 534	-11 898	-12 352
- udzielone pożyczki długoterminowe	-5 754	-26 599	-1 570	-5 122
- spłata pożyczek do jednostek powiązanych	-	-	-	-2 000
- spłata odsetek od pożyczek	-	-	13	-
b) w pozostałych jednostkach	-734	-1 525	-	-
4. Inne wydatki inwestycyjne	-	-	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)

-19 782   -66 583   -31 578   -52 416

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	1 887	11 891	36 646	48 839
1. Kredyty i pożyczki	1 471	11 442	36 287	48 403
2. Wpływy netto z wydania udziałów	-	8	-	74
3. Pożyczki spłacone	422	422	358	358
4. Otrzymane odsetki od spłaconych pożyczek	19	19	4	4
5. Inne wpływy finansowe	-25	-	-3	-
II. Wydatki	-4 244	-12 029	-17 696	-25 704

1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	-	-12 188	-12 188
2. Inne, niż wypłata na rzecz właścicieli, wydatki z tyt. podziału zysku	-362	-362	-694	-694
3. Spłaty kredytów i pożyczek	-2 921	-9 710	-3 567	-10 401
4. Odsetki	-461	-1 457	-647	-1 641
5. Pożyczki udzielone	-500	-500	-600	-780
6. Inne wydatki finansowe	-	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-2 357	-138	18 950	23 135
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-31 680	-57 671	-15 020	4 043
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-32 677	-57 648	-15 253	2 385
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-997	23	-233	-1 658
F. Środki pieniężne na początek okresu	61 925	86 896	61 768	44 130
H. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- E), w tym:	29 248	29 248	46 515	46 515
- o ograniczonej możliwości dysponowania	714	5 332	704	3 055

V. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Stosowane zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz.U. 2013, poz. 330 z późn. zm.) oraz zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r. nr 33, poz. 259, z późn. zm.).

Kompletny opis stosowanych zasad rachunkowości został przedstawiony w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki, tj. sprawozdaniu za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Gdyby sprawozdanie jednostkowe za 9 miesięcy 2015 roku było sporządzane wg MSSF wynik finansowy wynosiłby 50 028 tys. zł.

Zysk zgodnie z ustawą o rachunkowości	54 080
Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania	-69
Aktywa z tytułu działalności w SSE	-3 983
Zysk według MSSF	50 028

2. Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw, rezerwie i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

W okresie trzech kwartałów 2015 roku Comarch S.A. utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 40 tys. zł. Spółka nie rozwiązała odpisów utworzonych w latach wcześniejszych.

Na posiadanych przez Spółkę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na dzień 30 września 2015 roku, w związku z zapłatą należności, Comarch S.A. dokonała rozwiązania utworzonych uprzednio odpisów aktualizujących w kwocie 1 539 tys. zł oraz utworzyła odpisy aktualizujące na należności wątpliwe w wysokości 5 798 tys. zł.

W okresie trzech kwartałów 2015 roku Comarch S.A. utworzyła rezerwy na kary umowne i inne roszczenia w kwocie 2 369 tys. zł. Spółka rozwiązała rezerwę na kwotę 826 tys. zł utworzone w latach wcześniejszych.

Z uwagi na fakt, iż Spółka prowadzi zarówno działalność opodatkowaną na zasadach ogólnych jak i zwolnioną, przejściowe różnice w dochodzie podatkowym mogą realizować się w ramach obu tych działalności. Jednocześnie ostateczne ustalenie, w ramach której z działalności (opodatkowanej czy zwolnionej) różnice przejściowe zostaną zrealizowane, jest dokonywane na bazie rocznego rozliczenia podatku dochodowego po zakończeniu roku obrotowego. W 2015 roku utworzono aktywo z tytułu różnic przejściowych w podatku dochodowym w kwocie 787 tys. zł i rozwiązano część aktywa utworzonego na dzień 31 grudnia 2014 r. w kwocie 116

tys. zł a także utworzono rezerwę na podatek odroczoney z tytułu różnic przejściowych w kwocie 73 tys. zł i rozwiązano w kwocie 33 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik 2015 roku wyniósł plus 631 tys. zł.

Dokonano też zmniejszenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego związanego z wyceną posiadanych certyfikatów inwestycyjnych w CCF FIZ w kwocie 2 068 tys. zł. Rezerwa ta, tak jak i wycena certyfikatów, rozliczana jest z kapitałem z aktualizacji wyceny.

3. Wybrane noty do skróconego sprawozdania finansowego

3.1. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	30 września 2015 r.	30 czerwca 2015 r.	31 grudnia 2014 r.	30 września 2014 r.
a) w jednostkach zależnych	379 546	358 942	345 891	353 370
- udziały lub akcje	235 919	200 781	199 594	207 059
- udzielone pożyczki	21 651	32 514	13 956	12 709
- inne papiery wartościowe	120 955	124 891	131 833	133 177
- inne długoterminowe aktywa finansowe, w tym:	1 021	756	508	425
- odsetki od udzielonych pożyczek	1 021	756	-	425
b) w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-
c) w pozostałych jednostkach	35	92	-	-
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	379 581	359 034	345 891	353 370

3.2. ZMIANA STANU

DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

	III kwartał 2015	9 miesięcy 2015	III kwartał 2014	9 miesięcy 2014
a) stan na początek okresu	359 034	345 891	342 336	354 336
- udziały lub akcje	200 781	199 594	203 161	202 707
- udzielone pożyczki	32 514	13 956	10 034	3 880
- inne papiery wartościowe	124 891	131 833	128 826	147 749
- inne długoterminowe aktywa, w tym odsetki od udzielonych pożyczek	756	508	315	-
- pozostałe	92	-	-	-
b) zwiększenia (z tytułu)	42 242	63 980	14 880	22 905
- nabycie akcji w jednostkach zależnych	35 138	36 545	11 898	12 352
- udzielone pożyczki jednostkom zależnym	5 757	25 521	1 570	3 317
- udzielenie pożyczek jednostkom pozostałym	360	360	-	-
- odsetki należne od pożyczek długoterminowych	213	594	215	356
- przeniesienie pożyczek od jednostek zależnych z krótkoterminowych do długoterminowych	-	-	1 159	6 628
- przeniesienie odsetek od pożyczek od jednostek zależnych z krótkoterminowych do długoterminowych	-	-	21	235
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	41	135	-	-
- wycena bilansowa odsetek od pożyczek	17	17	17	17
- wycena forwardów	-57	35	-	-
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pożyczek	565	565	-	-
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek	208	208	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	21 695	30 290	3 846	23 871
- spłata pożyczek jednostek zależnych	17 562	18 860	-	-
- spłata pożyczek jednostek pozostałych	-	-	-	12

- spłata odsetek od pożyczek jednostek zależnych	170	240	113	113
- wycena jednostek uczestnictwa w CCF FIZ	3 936	10 878	-4 351	14 572
- aktualizacja wartości udziałów w walutach obcych	-	220	8 000	8 000
- wycena bilansowa i skorygowana odsetek od pożyczek	11	28	3	36
- wycena bilansowa pożyczek oraz różnice kursowe zrealizowane od spłaconych pożyczek oraz z wyceny bilansowej	-	-	12	17
- objęcie pożyczek odpisem aktualizacyjnym	24	26	42	1 087
- objęcie odsetek od pożyczek odpisem aktualizacyjnym	-8	38	27	34
d) stan na koniec okresu	379 581	379 581	353 370	353 370
3.3. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	30 września 2015 r.	30 czerwca 2015 r.	31 grudnia 2014 r.	30 września 2014 r.
a) w jednostkach zależnych	1 218	1 059	22	177
- udzielone pożyczki	1 218	1 059	22	177
b) w pozostałych jednostkach	712	949	422	537
- udzielone pożyczki	4	153	421	535
- udziały lub akcje	1	1	1	2
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	707	795	-	-
- kontrakty forward	707	795	-	-
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	29 249	61 929	86 901	46 517
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	29 248	61 925	86 896	46 515
- inne aktywa pieniężne	1	4	5	2
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	31 179	63 937	87 345	47 231

4. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

W okresie trzech kwartałów 2015 Comarch S.A. osiągnęła bardzo dobre wyniki finansowe. Przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom wyższy o 31,7 mln zł w stosunku do ubiegłego roku (494,6 mln zł wobec 463 mln zł w Q1-Q3 2014). Przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 88% całości sprzedaży Spółki i były wyższe o 31,5 mln zł, tj. 7,8% w porównaniu do Q1-Q3 2014. Spółka wypracowała w okresie trzech kwartałów 2015 roku 55,2 mln zł zysku operacyjnego i 54,1 mln zł zysku netto. Rentowność operacyjna wyniosła 11,2% a rentowność netto 10,9%.

W trzecim kwartale 2015 r. Comarch S.A. osiągnęła 151,4 mln zł przychodów ze sprzedaży, co stanowi spadek o 16,7% w porównaniu do analogicznego okresu 2014 roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 93,5% całości sprzedaży Spółki i były niższe o 12 mln zł w porównywalnym okresie roku 2014. Zysk operacyjny Spółki w Q3 2015 wyniósł 15,2 mln zł a zysk netto 13,3 mln zł. Rentowność operacyjna wyniosła 10% a rentowność netto 8,8%.

5. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Nie wystąpiły, poza opisanymi w punkcie 2 niniejszego sprawozdania finansowego.

6. Objasnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności emitenta w prezentowanym okresie

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2014 przedstawiał się następująco: 20% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 21% w drugim kwartale, 24% w trzecim kwartale oraz 35% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej. Na przestrzeni roku

2015 Grupa spodziewa się, że w roku 2015 przychody pierwszego i drugiego kwartału będą miały większy udział w przychodach całorocznych niż to miało miejsce w roku ubiegłym.

7. Informacje o odpisach aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwrócenia odpisów z tego tytułu

W okresie trzech kwartałów 2015 roku Comarch S.A. utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów w wysokości 40 tys. zł. Spółka nie rozwiązała odpisów utworzonych w latach wcześniejszych.

8. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Aktywów finansowych	Rzeczowych aktywów trwałych	WNiP	Inne aktywa	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2014	22 321	-	-	-	22 321
Zmiana:	8 000	2 875	-	-	10 875
- utworzenie odpisów	8 000	2 875	-	-	10 875
- rozwiązanie odpisów	-	-	-	-	-
Stan na 30 września 2014	30 321	2 875	-	-	33 196

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Aktywów finansowych	Rzeczowych aktywów trwałych	WNiP	Inne aktywa	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2014	22 321	-	-	-	22 321
Zmiana:	15 612	2 914	-	-	18 526
- utworzenie odpisów	15 612	2 914	-	-	18 526
- rozwiązanie odpisów	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2014	37 933	2 914	-	-	40 847

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Aktywów finansowych	Rzeczowych aktywów trwałych	WNiP	Inne aktywa	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2015	37 933	2 914	-	-	40 847
Zmiana:	220	(39)	-	-	181
- utworzenie odpisów	220	-	-	-	220
- rozwiązanie odpisów	-	(39)	-	-	(39)
Stan na 30 września 2015	38 153	2 875	-	-	41 028

9. Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw

Krótkoterminowe	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na wynagrodzenia	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2014	13 216	803	11 816	44 479	70 314
Zmiana:	633	7 351	1 593	(23 302)	(13 725)
- utworzenie rezerw	5 986	7 863	7 237	28 262	49 348
- wykorzystanie rezerw	(5 353)	(512)	(5 644)	(51 564)	(63 073)
Stan na 30 września 2014	13 849	8 154	13 409	21 177	56 589

Krótkoterminowe	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na wynagrodzenia	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2014	13 216	803	11 816	44 480	70 315
Zmiana:	5 394	7 891	2 777	17 231	33 293
- utworzenie rezerw	14 031	8 746	9 502	84 681	116 960
- wykorzystanie rezerw	(8 637)	(855)	(6 725)	(67 450)	(83 667)
Stan na 31 grudnia 2014	18 610	8 694	14 593	61 711	103 608

Krótkoterminowe	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na wynagrodzenia	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2015	18 610	8 694	14 593	61 711	103 608
Zmiana:	(7 720)	1 543	1 437	(37 450)	(42 190)
- utworzenie rezerw	4 831	2 369	8 015	27 667	42 882
- wykorzystanie rezerw	(12 551)	(826)	(6 578)	(65 117)	(85 072)
Stan na 30 września 2015	10 890	10 237	16 030	24 261	61 418

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy.

10. Informacje o rezerwach i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Stan na 1 stycznia 2014 r.	7 066
Utworzenie w okresie I-IX 2014	925
Rozwiązanie w okresie I-IX 2014	(2 120)
Stan na 30 września 2014 r.	5 871
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	
Stan na 1 stycznia 2014 r.	29 423
Utworzenie w okresie I-IX 2014	9
Rozwiązanie w okresie I-IX 2014	(2 913)
Stan na 30 września 2014 r.	26 519

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Stan na 1 stycznia 2014 r.	7 066
Utworzenie w okresie I-XII 2014	1 786
Rozwiązanie w okresie I-XII 2014	(2 119)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	6 733
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	
Stan na 1 stycznia 2014 r.	29 423
Utworzenie w okresie I-XII 2014	25
Rozwiązanie w okresie I-XII 2014	(3 377)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	26 071

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Stan na 1 stycznia 2015 r.	6 733
Utworzenie w okresie I-IX 2015	787
Rozwiązanie w okresie I-IX 2015	(116)
Stan na 30 września 2015 r.	7 404
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	
Stan na 1 stycznia 2015 r.	26 071
Utworzenie w okresie I-IX 2015	73
Rozwiązanie w okresie I-IX 2015	(2 100)
Stan na 30 września 2015 r.	24 044

11. Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

W okresie sprawozdawczym Comarch S.A. dokonała zakupu sprzętu komputerowego w wysokości 13 652 tys. zł oraz zakupu WNIIP w wysokości 6 797 tys. zł. Poniesiono też nakłady na budowę budynku biurowego w wysokości 12 948 tys. zł.

Na dzień 30 września 2015 r. przychody z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych wyniosły 892 tys. zł.

12. Informacje o istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych oraz długoterminowych aktywów finansowych

Na dzień 30 września 2015 r. Comarch S.A. posiada zobowiązania inwestycyjne w kwocie 1 569 tys. zł związane z budową budynku biurowego SSE VI a także zobowiązania za zakup sprzętu komputerowego w kwocie 2 030 tys. zł oraz zobowiązania za zakup WNIIP w kwocie 57 tys. zł.

Comarch SA posiada też zobowiązanie z tytułu objęcia akcji w podwyższonym kapitale w spółce zależnej Comarch Pointshub Inc. w wysokości 20 010 tys. zł. Uregulowanie tego zobowiązania przewidziane jest w IV kwartale 2015 r.

13. Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

Nie wystąpiły.

14. Wskazanie korekt błędów poprzednich okresów

Nie wystąpiły.

15. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy w skorygowanej cenie nabycia (koszcie zamortyzowanym)

Nie wystąpiły.

16. Informacje o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły.

17. Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

Nie wystąpiły.

18. W przypadku instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej – informacje o zmianie sposobu (metody) jej ustalenia

Nie wystąpiły.

19. Informacje dotyczące zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

Nie wystąpiły.

20. Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Comarch S.A. zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową, dnia 16 lutego 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 1/02/2015 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2014 rok w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki (RB-6-2015 z dnia 16 lutego 2015 r.).

W dniu 16 marca 2015 r. Zarząd Comarch S.A. podjął uchwałę nr 1 z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki oraz w sprawie zmiany Statutu Spółki w tym zakresie. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr RB-8-2015 z dnia 16 marca 2015 r.

W dniu 14 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A. do wysokości 8 133 349 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 133 349 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 126 949 głosów na WZA Spółki (RB-13-2015 z dnia 21 maja 2015 r.).

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała wykupu ani spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

21. Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

Nie wystąpiły.

22. Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Nie wystąpiły.

23. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego.

Na dzień 30 września 2015 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 47 817 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2014 roku ich wartość wynosiła 60 327 tys. zł.

Comarch S.A. jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 60 913 tys. zł, z czego kwota 7 603 tys. zł jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2015 r. (w tym 32 tys. zł rezerw zostało utworzone w roku 2015 na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi). Comarch S.A. pozostaje w sprawach spornych, nie objętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 13 400 tys. zł, z czego kwota 1 800 tys. zł jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2015 r. (w tym 1 800 tys. zł rezerw zostało utworzone w roku 2015).

24. Inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego emitenta

W trzecim kwartale 2015 r. w spółce Comarch S.A. nastąpił wzrost ilości osób zatrudnionych o 494 osoby tj.14,1%. Zmiana ta będzie miała znaczący wpływ na poziom kosztów działalności operacyjnej Grupy w kolejnych okresach.